

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

OTUZ SEKİZİNCİ İNİKAT

23 - III - 1931 PAZARTESİ

Münderecat

1 — Sabık zabıt hulâsası	82	6 — Seferde ve sefer mahiyetindeki mühim	
2 — Havale edilen evrak	82	harekâtı askeriye ile büyük manevralarda askere	
3 — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyyeye		verilecek gıda hakkında 1/860 numaralı kanun	
maruzatı	83	lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri	
1 — Memurin kanununa bir madde tezyili hak-		mazbataları	85
kındaki kanun lâyihasının geri verilmesine dair		7 — Türkiye Cümhuriyetile Romanya Kırallığı	
Başvekâlet tezkeresi	83	arasında aktedilen mezarlıkların muhafazasına	
4 — Müzakere edilen maddeler	84	dair itilâfnamenin tasdiki hakkında 1/773 nu-	
1 — Hâkimler kanununun 20 inci maddesinin		maralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Dahiliye	
müeccel olup olmadığının tayin ve tefsiri hak-		ve Hariciye Encümeni mazbataları	86,89,93
kında 3/547 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve		8 — Türkiye ve Litüanya Cümhuriyetleri ara-	
Adliye, Memurin Kanunu Muvakkat ve Bütçe En-		sında aktolunan muhadenet muahedenamesinin	
cümenleri mazbataları	84	tasdiki hakkında 1/811 numaralı kanun lâyihası	
2 — Büyük Millet Meclisi ve müştemilâtın-		ve Hariciye Encümeni mazbatası	86,95
daki eşya hakkında 5/65 numaralı Meclis Hesap-		9 — Mart - ağustos 1927 aylarına ait rapor-	
larının Tetkiki Encümeni mazbatası	84	ların gönderildiği hakkında 3/17 numaralı Divanı	
3 — Hayvanların sağlık zabıtası hakkındaki		Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhase-	
kanunun bazı maddelerinin tadiline dair 1/830		bat Encümeni mazbatasının 2 ve 3 üncü fıkraları	
numaralı kanun lâyihası ve İktisat Encümeni maz-		hakkında Bütçe ve Maliye Encümenlerinin müşte-	
batası	84	rek mazbatası	86
4 — Ankara şehri su tesisatının ikmalî için		10 — Memurin kanununun bazı maddelerinin	
lüzum görülen tahsisat hakkında 1/864 numaralı		tadili hakkında 1/850 numaralı kanun lâyihası	
kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe Encümenleri		ve Dahiliye ve Memurin Kanunu Muvakkat Encü-	
mazbataları	84,89,90	meni mazbataları	88
5 — Memurin kanununun 2 inci muvakkat		11 — Tedrisatı iptidaiye kanununa bir madde	
maddesinin 2 inci fıkrasının tefsiri hakkında		tezyiline dair 1/874 numaralı kanun lâyihası ve	
3/593 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Memurin		Maarif Encümeni mazbatası	89
Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası	85		

1 — SABIK ZABIT HULASASI

Nurettin Ali Beyin riyasetleriyle açılarak sinni mükellefiyete vusulden sonra yapılacak tashihi sin muamelesine dair mazbata Bütçe Encümenine tevdi edildikten sonra muaddel askerî tekaüt ve istifa kanunu ile askerî malûllerin terfihi hakkındaki kanuna müteallik mazbatalar ve Maarif Vekâleti bütçesinde bir kısım tahsisatın mütedavil sermaye haline vaz'ına, nakliye vasıtaları kanununa merbut cetvelin tadiline ve Hazi-

nece taksitle satılan gayri menkul emval bedellerinin teciline mütedair kanun lâyihaları müzakere ve kabul olundu ve pazartesi günü toplanılmak üzere celse tatil edildi.

Reis Vekili	Kâtip	Kâtip
Nurettin Ali	Yozgat	Tokat
	Avni	S. Tevfik

2 — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1 —Afyondan istihsal olunan uyuşturucu maddeler inhisarı hakkında kanun lâyihası (Sıhhat ve İçtimai Muavenet, Dahiliye, Maliye, Adliye ve Bütçe Encümenlerine)

2 — Adliye ve İktisat Vekâletleriyle Şurayı Devlet 1930 senesi bütçelerinde münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

3 — Emniyeti Umumiye Umum Müdürlüğü 1930 senesi bütçesinde 20 000 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

4 — Harita Umum Müdürlüğü 1930 senesi bütçesinde 3 930 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

5 — 13 Mayıs 1926 tarih ve 840 numaralı kanunun 2 inci maddesine 1 fıkra ilâvesine dair kanun lâyihası (Dahiliye ve Hariciye Encümenlerine)

6 — İstiklâl harbi malûllerine verilecek mükâfatı naktiye hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

7 — Maliye ve İktisat Vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde 3 000 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

8 — Maliye Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 30 000 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

9 — Millî Müdafaa ve İktisat Vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde 450 000 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

10 — Millî Müdafaa Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 79 826 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

11 — Millî Müdafaa Vekâleti 1930 senesi hava bütçesinde 2 500 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

12 — Millî Müdafaa Vekâletile Harita Umum Müdürlüğü 1930 senesi bütçelerinde 48 610 liralık münakale yapılması hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

13 — Sabık Musul ve Kerkük mebusları Naimzade Nuri ve Nazım Beylerle müteveffa Memet Nuri Bey veresesine gayri menkul mal verilmesi hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

Tezkereler

14 — Maaş kanununun 5 inci maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tezkeresi (Maliye ve Bütçe Encümenlerine)

15 — Zabitan ve askerî memurların maaşatı hakkın-

daki kanunun 6 ncı maddesinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi (Millî Müdafaa, Maliye ve Bütçe Encümenlerine)

Mazbatalar

16 — Ankara şehri su tesisatının ikmali için lüzum görülen tahsisat hakkında 1/864 numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

17 — Hali harpte bulunan ordular yaralılarına tehvini iztirap ve islâhı halleri ve üseraya yapılacak muamele hakkındaki mukavelenamelerin tasdikına dair 1/745 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Hariciye Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

18 — Maliye ve İktisat Vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde 260 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/863, Gümrükler Umum Müdürlüğü 1930 senesi bütçesinde 3 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/865, İktisat Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 120 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/867, Maliye, Nafia ve İktisat Vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde münakale yapılması hakkında 1/868, Millî Müdafaa Vekâletile Umum Jandarma Kumandanlığı 1930 senesi bütçelerinde 127 065 liralık münakale yapılması hakkında 1/870, Millî Müdafaa Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 63 190 lira 15 kuruşluk münakale yapılması hakkında 1/876, Millî Müdafaa Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 361 255 liralık münakale yapılması hakkında 1/877, Maliye Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 30 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/879, İktisat Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 91 973 liralık münakale yapılması hakkında 1/880 ve Umum Jandarma Kumandanlığı 1930 senesi bütçesinde 50 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/884, Emniyeti Umumiye Umum Müdürlüğü 1930 senesi bütçesinde 20 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/885, Harita Umum Müdürlüğü 1930 senesi bütçesinde 3 930 liralık münakale yapılması hakkında 1/886, Maliye Vekâleti 1930 senesi bütçesinde 30 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/888, Maliye ve İktisat Vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde 3 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/889, Millî Müdafaa Vekâletile Harita Umum Müdürlüğü 1930 senesi bütçelerinde 48 610 liralık münakale yapılması hakkında 1/890, Millî Müdafaa ve İktisat Vekâletleri 1930 senesi bütçelerinde 450 000 liralık münakale yapılması hakkında 1/891, Millî Müdafaa Vekâleti 1930 senesi hava bütçesinde 2 500 liralık münakale yapıl-

ması hakkında 1/892 ve Millî Müdafaa Vekâleti 1930 senesi deniz bütçesinde 79 826 liralık münakale yapılması hakkında 1/893 ve Adliye, İktisat Vekâletleriyle Şurayı Devlet 1930 senesi bütçelerinde münakale yapılması hakkında 1/897 numaralı kanun lâyhaları ile İdare Heyetinin, Divanı Muhasebat 1930 senesi bütçesinde 5 000 liralık münakale yapılması hakkında 2/156 numaralı kanun teklifi ve Bütçe Encümeni mazbatasını (Ruznameye)

19 — Mart - ağustos 1927 aylarına ait raporların gönderildiği hakkında 3/17 numaralı Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasının 2 ve 3 üncü fıkraları hakkında Bütçe ve Maliye Encümenlerinin müşterek mazbatasını (Ruznameye)

20 — Memurin kanununun 2 inci muvakkat maddesinin 2 inç fıkрасının tefsiri hakkında 3/593 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatasını (Ruznameye)

21 — Memurin kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında 1/850 numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye ve Memurin Kanunu Muvakkat Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

22 — Seferde ve sefer mahiyetindeki mühim harekâtı askeriye ile büyük manevralarda askere verilecek gıda hakkında 1/860 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

23 — Tedrisatı iptidaiye kanununa bir madde tezyiline dair 1/874 numaralı kanun lâyihası ve Maarif Encümeni mazbatasını (Ruznameye)

24 — Türkiye Cumhuriyetile İtalya Kırallığı arasında akit ve imza olunan konsolosluk mukavelesinin tasdiki hakkında 1/750 numaralı kanun lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatasını (Ruznameye)

25 — Türkiye Cumhuriyetile Romanya Kırallığı arasında aktedilen mezarlıkların muhafazasına dair itilâf-

namenin tasdiki hakkında 1/773 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Dahiliye ve Hariciye Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

26 — Türkiye ve Litüanya Cumhuriyetleri arasında aktolunan muhadenet muahedenamesinin tasdiki hakkında 1/811 numaralı kanun lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatasını (Ruznameye)

27 — 1336 senesinden 1929 senesi nihayetine kadar yapılan sarfiyattan mahsubu yapılmıyan mebalîğ hakkında 1/875 numaralı kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatasını (Ruznameye)

28 — Konya Mebusu Kâzım Hüsnü Bey ve arkadaşlarının, Konya Mebusu merhum Musa Kâzım Beyin çocuklarının meccanen tahsillerinin temini hakkında 2/143 ve Rize Mebusu Atıf B. ve 88 arkadaşının, Eskişehir Mebusu merhum Sait Beyin çocuklarının tahsillerinin Hükümetçe temini hakkında 2/145 numaralı kanun teklifleri ve Bütçe Encümeni mazbatasını (Ruznameye)

29 — Sivas Mebusu Remzi Beyin, 8 haziran 1929 tarih ve 1513 numaralı kanunun 1 inci maddesinde muharrer müddetin 9 haziran 1934 tarihine kadar temdidi hakkında 2/147 numaralı kanun teklifi ile 1927 malî senesi nihayetine kadar Millî Hükümet bütçelerine müteallik borçlar hakkındaki kanuna bazı maddeler tezyiline dair 1/800 numaralı kanun lâyihası ve Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

30 — Türkiye Cumhuriyetile İsviçre Federal Meclisi arasında münakit ticaret ve ikamet mukavelesinin tasdiki hakkında 1/838 numaralı kanun lâyihası ve İktisat ve Hariciye Encümenleri mazbataları ile Dahiliye Encümeni Riyaseti tezkeresi (Ruznameye)

31 — Türkiye Cumhuriyetile Japonya İmparatorluğu arasında aktolunan ticaret ve seyrisefain mukavelesinin tasdiki hakkında 1/837 numaralı kanun lâyihası ve İktisat ve Hariciye Encümenleri mazbataları (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 14

Reis — Refet B.

Katipler : Haydar Rüştü B. (DENİZLİ) , Süreyya Tevfik B. (TOKAT)

Reis — Celse açılmıştır efendim.

3 — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1 — Memurin kanununa bir madde tezyili hakkındaki kanun lâyihasının geri verilmesine dair Başvekâlet tezkeresi.

21 mart 1931

B. M. M. YÜKSEK REİSLİĞİNE

Vekâlet ve daireler inzibat komisyonlarının vazife ve kazaî salâhiyetlerinin devamı hakkında

14 - III - 1931 tarih ve 6/721 numaralı tezkere ile takdim olunan 10725 numaralı kanun lâyihasının istirdadı, Maliye Vekâletinden rica olunmaktadır.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Reis — Alelusul iade ediyoruz.

4 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1 — *Hâkimler kanununun 20 inci maddesinin müeccel olup olmadığının tayin ve tefsiri hakkında 3/547 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye, Memurin Kanunu Muvakkat ve Bütçe Encümenleri mazbataları [1]*

Tefsir fıkrası

1927 senesi muvazenei umumiye kanununun 9 uncu maddesinin ve 1930 bütçe kanununa merbut (H) cetvelinin işaret ettiği memurin kanununun 25 inci maddesindeki takdirnamelerin müecceliyeti hakkındaki hüküm hâkimlere şamil değildir.

Reis — Söz istiyen var mı efendim? (*Hayr sesleri*) Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

2 — *Büyük Millet Meclisi ve Müstemilâtındaki eşye hakkında 5/65 numaralı Mecils Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası [2]*

Reis — Mazbatayı reye arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

3 — *Hayvanların sağlık zabıtası hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadiline dair 1/830 numaralı kanun lâyhası ve İktisat Encümeni mazbatası [3]*

Reis — Efendim, bu kanunun ikinci müzakere residir.

Hayvanların sağlık zabıtası kanununun 22, 46 ve 48 inci maddelerinin tadili hakkında kanun

MADDE 1 — Tazminatlı hastalıklara ait seromlama ve aşılama işleri muvazzaf baytarlar tarafından yapılır. Tazminatsız hastalıklara ait adi ve salgın hastalıkların seromlama ve aşılması ise muvazzaf baytarlar tarafından yapılacağı gibi müsaadeli serbest baytarlar tarafından dahi icra olunur.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Hasta ve hastalarla temasta bulunan bulaşık sığır ve mandalar İktisat Vekâletinin tensip ve takdiri ile ya itlâf ve basit suretile serom veya itlâf ve vaksen veyahut ta hastalar tecrit edilerek muhtelit usulde serom telkîhatına tabi tutulurlar.

[1] 102 numaralı matbu zaptın sonuna merbuttur.

[2] 103 numaralı matbu zaptın sonuna merbuttur.

[3] Birinci müzakeresi 35 inci in'ikat zaptındadır.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Vebai bakaride kordon müddeti son telef veya itlâf tarihinden itibaren vaksen için on beş, serom için otuz gündür.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Tazminatsız hastalıkların aşılama ve seromlama ameliyatı İktisat Vekâletinin tensip edeceği muayyen bir tarife dahilinde baytarlar tarafından mal sahiplerinden alınacak bir ücret mukabilinde yapılır.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya Adliye, Millî Müdafaa, Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Efendim; evrakı varide meyanında 6, 10, 12, 15, 16 numaralardaki lâyhalar tevzi edilmiştir. Tensip buyrulursa bunları da bu gün müzakere ederiz.

Reis — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul olunmuştur.

Efendim; bu lâyhaların müstaceliyeti teklif ediliyor. Bu teklifi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

4 — *Ankara şehri su tesisatının ikmali için lüzum görülen tahsisat hakkında 1/864 numaralı kanun lâyhası ve Dahiliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları [1]*

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Ankara şehri su tesisatı için yapılacak istikraza ait kanun

MADDE 1 — Ankara şehri su tesisatının ikmali için 1712 numaralı kanunla verilen mezuniyete müsteniden yapılacak sarfiyata Hazine mevcut hisse senetleri ve tahvillerin satış bedelleri veya bunların mukabilinde aktolunacak istikraz hasılına karşılık ittihazına Maliye Vekili mezundur.

Reis — Söz istiyen var mı efendim? Maddeyi

[1] 105 numaralı matbu zaptın sonuna merbuttur.

kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Satış bedelleri veya istikraz hasırları cari sene bütçelerine bir taraftan irat, diğer taraftan (Ankara su tesisatı) unvanı altında Maliye Vekâleti bütçesinde açılacak bir fasla tahsisat olarak ilâve olunur.

Reis — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Tesisata nezaret ve masraflarının sureti icrası, işletme işleri İcra Vekilleri karar-namelerile tayin olunur.

Reis — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Reis — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Reis — Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini tayini esami ile reyeye arz ediyorum.

5 — *Memurun kanununun 2 inci muvakkat maddesinin 2 inci fıkrasının tefsiri hakkında 3/593 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Memurun Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası [1]*

Encümen namına Ahmet Hilmi B. (Kayseri) — Bir tashih var efendim. On beşinci satırda "Mec-listen çıkmış olması" yazılmıştır. O "olmaması" olacaktır.

Reis — Söz isteyen var mı efendim? Mazbatayı kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

6 — *Seferde ve sefer mahiyetindeki mühim hareketleri askeriye ile büyük manevralarda askere verilecek gıda hakkında 1/860 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları [2]*

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı efendim? Maddelere geçilmesini kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

Kuvvetli tayin kanunu

MADDE 1 — Seferde ve sefer mahiyetinde mühim hareket ile büyük manevralarda, fazla beden zayıflığını mücip olacak hallerde askerin günlük tayin istihkakı berveçhi atidir:

[1] 110 numaralı matbuza zaptın sonuna merbuttur.

[2] 104 numaralı matbuza zaptın sonuna merbuttur.

Gram

1000	Ekmek
300	Et veya 200 gram et konserve veya 150 gram kavurma veya kıyma;
150	Bulgur
50	Yağ
300	Yaş sebze veya 100 gram kuru sebze veya 100 gram komprime çorbalık sebze
25	Şeker
1	Çay
20	Soğan
20	Tuz
30	Sabun

Reis — Madde hakkında söz isteyen var mı? Kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Birinci maddede bahsi geçen hareketin sefer mahiyetinde mühim hareket olduğuna Büyük Erkânı Harbiye Reisliğinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti karar verir.

Reis — Maddeyi kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu istihkak seferde ordu kumandanlarının ve daha büyük kumandanların ve sefer mahiyetindeki mühim hareketlerde hareketi idare eden en büyük kumandanın ve büyük manevralarda müdiri hareketin emri mahsuslarıyla verileceği gibi seferde müfrez olarak icrayı hareket eden liva ve daha yukarı kıt'alar kumandanlarının da kendi mes'uliyetleri altında verecekleri emirle ita olunur.

Bütçe Encümeni Reisi Fuat B. (İstanbul) — Efendim, maddenin sonunda matbaaca unutulmuş bir fıkra var. [Bunun azamî hududu beş gündür. Mecburiyet halinde tekrar edilir] fıkrası vardır, ilâve edilecektir.

Reis — Tashih olundu efendim. Maddeyi tashih olunmuş şekle kabul edenler. Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Ekmek verilmediği günlerde 700 gram peksimet verilecek ve peksimetten başka hiç bir erzak verilemezse peksimetin miktarı 1250 grama iblâğ olunacaktır.

Reis — Maddeyi kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Et istihkakı sığırdır. Sığır eti bulunmayan mahallerde bu istihkak koyun, keçi ve balık olarak ve mecburiyet halinde sair etlerden verilebilir.

Ali B. (Rize) — Sair etler nedir?
Bütçe Encümeni Reisi Fuat B. (İstanbul) — Beygir eti.

Reis — Maddeyi kabul edenler . . . Etmeyenler . . . Kabul edilmiştir.

MADDE 6 — Mahrukut ve tenvirat istihkakı 14 Eylül 1330 tarihli askerî tayinat ve yem kanunu mucibince verilir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Bu istihkakın cümlesi kabili mübadeledir.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum.

Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Mükerrem B. (Isparta) — Reis Bey! masrafın tezyidini mütelzimdir, tayini esami ister.

Reis — Tahsisata dair bir şey yoktur. Rey vermeyen zevat var mı?

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

7 — *Türkiye Cümhuriyetile Romanya krallığı arasında aktedilen mezarlıkların muhafazasına dair itilâfnamenin tasdiki hakkında 1/773 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Dahiliye ve Hariciye Encümenleri mazbataları [1]*

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Kırallığı arasında aktedilen (mezarlıkların muhafazasına dair) itilâfnamenin tasdiki hakkında kanun

MADDE 1 — Lozan muahedesinin 126 maddesinde münderiç mezarlıkların muhafazasına mütedair hükümlere tevfiakan Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Kırallığı arasında 18 eylül 1930 tarihinde Bükreşte imza edilmiş olan itilâfname kabul ve tasdik edilmiştir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — İşbu kanun neşri tarihinden müteberdir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — İşbu kanunun icrasına Millî Müdafaa, Dahiliye, Hariciye ve Maliye Vekilleri memurdur.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

[1] 107 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

Kanunun heyeti umumiyesini tayini esami ile reyinize arz ediyorum.

8 — *Türkiye ve Litüanya Cümhuriyetleri arasında aktolunan muhadenet muahedenamesinin tasdiki hakkında 1/811 numaralı kanun lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatası [1]*

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Türkiye Cümhuriyeti ile Litüanya Cümhuriyeti arasında aktolunan muhadenet muahedenamesinin tasdikine dair kanun

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Litüanya Cümhuriyeti arasında 17 eylül 1930 tarihinde Moskovada aktolunan muhadenet muahedesini tasdik edilmiştir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanun ahkâmının icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Heyeti umumiyesini tayini esami ile reyinize arz ediyorum.

Efendim, evrakı varide meyanında 9, 11, 13 numaralı lâyihalar da tevzi edilmiştir, tensip buyurulursa bunları da müzakere edelim.

(Münasip sesleri)

Refet B. (Urfa) — Müstacelen müzakerelerini teklif ederim.

Reis — Bunların müstacelen müzakeresini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

9 — *Mart - ağustos 1927 aylarına ait raporların gönderildiği hakkında 3/17 numaralı Divanı Muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasının 2 ve 3 üncü fıkraları hakkında Bütçe ve Maliye Encümenlerinin müşterek mazbatası [2]*

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Vergi mektuplarını meydana çıkararlara verilecek ikramiyelere dair kanun

MADDE 1 — Kanunları mucibince vergi mek-

[1] 108 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

[2] 78 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur.

tumlarından alınacak para cezalarının yüzde elliye kadar tahsilleri akabinde beş müsavi kısma ayrılıp bu kısımlardan ikisi muhbire, ikisi mektumu ortaya çıkarmakta bilfiil hizmet edenlere, birisi de mektumu ortaya çıkaran memurları sevk ve idare eden âmirlerle ikramiye olarak verilir.

Vergi tahakkuk ve tahsillerinde ve mektumları maydana çıkarmakta vazifedar bulunan memurlara ikramiye verilmesi caiz değildir.

Para cezasının bilmuhakeme tahsilinde, bunu takip ve intaç eden dava vekilleri âmirlerle verilecek hissenin nisfına iştirak ettirilir.

Reşit B. (Gazi Antep) — Söz istiyorum.

Akçuraoğlu Yusuf B. (İstanbul) — Efendim; bu lâyiha tevzi edilmemiştir.

Reis — Tevzi edildi efendim.

Rasih B. (Antalya) — Efendim; acelesi yoktur.

İsmail Kemal B. (Çorum) — Efendim; bu kanun gayet mühim bir kanundur, bu celsede müzakeresi kalsın.

Reis — Efendim, müstacelen müzakeresini kabul ettiniz.

Reşit B. (Gazi Antep) — Bu mesele geçende müzakereden sonra Maliye ve Bütçe Encümenlerine havale edilmişti. Bu gün bir madde kanuniye halinde gelmiş ve müzakereye arz olunmuştur. Muhbire mektum eşyadan ikramiye verilmesi lâzımdır. Çünkü mektum olduğuna zahire çıkarmıştır. Yalnız burada bir de emreden amire ikramiye verilir diyor, bu amir kimdir? kazalarda kaymakam veya malmüdürü, vilâyette defterdar emreder. Halbuki mektumu zahire ihraç etmeğe çalışmak, bunların vezai fi asliyesindedir. Vazife asliyesini ifa eden bir memura ayrıca ikramiye vermek doğru değildir. Memurların aldıkları maaş kâfidir, yeter.

Bunlara ikramiye vermek doğru değildir. Çok rica ederim bu hakkı kapıları kapatalım. Bir taraftan buna hakkı huzur, şuna ikramiye veriyoruz, diğer taraftan tasarruf cemiyetleri teşkil ediyoruz. Bunlar nasıl kabili telftir. (*Bravo sesleri, alkışlar*). Bu meseleyi kabul etmek kat'iyen doğru değildir.

Reis — Başka söz isteyen var mı efendim?

Akçuraoğlu Yusuf B. (İstanbul) — Gelecek müzakereye tehiri. (*Encümen izahat versin sesleri*).

Bütçe Encümeni Reisi Fuat B. (İstanbul) — Efendim; kaçak ve mektum...

Talat B. (Ankara) — Hiç söylemesen daha iyi olur.

Fuat B. (Devamla) — Emrettiniz, söylemeğe geldim. 341 senesi bütçe kanununun ellinci maddesinde, ahkâmı hususiyeye tabi kanunlar müstesna olmak üzere vevadati Devletle müteallik kavanin mucibince kaçakçılık dolayısıyla istifa olunacak cezayı naktilerin nisfına kadar miktarı muhbirler ile kaçığın derdesti emrinde hizmeti görülenlere derhal ikramiye olarak verilir... Denilmektedir, bu maddedeki kaçak tabirinin mektum mefhumuna da şamil olup olmadığı mevzu bahis edilmektedir. Esas

mesele Divanı Muhasebatın raporile Meclise gelmiştir. Tefsir talebi değildir. Bir kanun teklifi de yoktur. Divanı Muhasebat üç ayda bir muamelattan mühim gördüklerini Meclisi Âliye arzeder. Bu dahi o maruzat meyanında Meclisi Âliye arzedilmiştir. Divanı Muhasebat diyor ki, istihlâk vergisinin mektumunu haber vermişlerdir. Bu haber, mevaddı gıdaiye ticaretile iştilgal eden bir müessese hakkındadır. İhbar, tahkik edilmiş ve hakikaten mektum vergi zahire ihraç edilmiştir ve muhbirine ikramiye verilmesi istenilmiştir. Bu mesele tahaddüs ettiği zaman Divanı Muhasebatın taşrada teşkilâtı vardı. Mesele İstanbulda tahaddüs etmiştir. Oradaki murakıp, bu madde mektuma da şamil midir, değil midir diyerek tereddüt etmiştir ve buraya sormuştur.

Divanı Muhasebat ve Maliye Vekâleti, aynı mütaleada bulunmuşlar, mektumata da şamildir demişlerdir. Divanı Muhasebat bunu ve rapor halinde diğer maruzatı meyanında şöyle yaptım diyerek Meclisi Âliye arzetmiştir. Divanı Muhasebat Encümeni de bu mütaleaya iştirak etmiştir. Bütçe Encümeni dahi aynı mütaleaya iştirak ederek Heyeti Celileye arzetmiştir. Şimdi de, Meclisi Âlinin emri üzerine Maliye Encümeniyle Bütçe Encümeni müşterek bir encümen teşkil ederek meseleyi müşterek tetkik ve teklifini arzetmektedirler. Maruzatımız iki safhaya ait bulunuyor. Birincisi: Divanı Muhasebatın yapmış olduğu muamele doğru mudur, değil midir meselesi, ikincisi: Heyeti Celilenin izhar buyurduğu temayül veçhile âti için lâzım gelen hükmün tesbit ve vazı hususidir. Mazbatamızda bu iki safhayı zikretmekteyiz. Birinci safha: şimdiye kadar devairde vuku bulan ve Maliye Vekâletile Divanı Muhasebat dairesi ve Divanı Muhasebat Encümenince tasvip edilen bu tatbikat doğru mudur değil midir?

Müşterek encümen bilittifak tatbikatın doğru olduğuna karar vermiştir. Yani şimdiye kadar tatbik olunduğu veçhile bu maddedeki kaçak sözü mektumata da şamildir ve mektumattan dolayı da verilen ikramiyeler doğrudur diye ittifakla kararlaştırılmıştır. Esbabı geçen celsede dahi tafsilen arzedildiği veçhile kanunlarımız mektum ve kaçığı yekdiğerile müradif görmektedir.

İkinci safha: âti için bir madde kanuniye tedvididir. İşte teklifimizle, hem bu tatbikatın doğru olduğunu kabul ediyoruz ve hem de âti için madde kanuniye yapıyoruz ve iltibasa mahal kalmamak için bilûmum vergi mektumatı diyoruz.

İkramiye meselesine gelince: Kezalik Heyeti Celile, geçen sefer kabul etmiştir. Binaenaleyh ikramiye verilmesini esas itibarile koyuyoruz. Heyeti Celile, Maliye Encümeninin tesbit etmiş olduğu maddeye temayül göstermiştir. Vergi tahakkukile, tahsilile vazifedar, alâkadar memurlara ikramiye verilmemesi kabul olunmuştur. Yani alâkadar ve vazifedar memurları ikramiyeden istisna etmişizdir. Mektumatı ihbarda hizmeti sepkedenlere ikramiyenin sureti tevzii, tamamilen kaçak hakkındaki

hüküm dahilindedir. Binaenaleyh kaçakta olduğu gibi mektumattan almamak cezayı naktilerin yüzde elliye kadar, beş müsvi kısma ayrılarak ikisi muhbire, ikisi mektumu ortaya çıkarmakta filî hizmeti sepkedenlere, birisi de bu memurları sevk ve idare edenlere verilecektir. Maruzatım bundan ibarettir.

Rasih B. (Antalya) — Arkadaşlar; zannedirim bu işin bu sene üçüncü senesidir. Üç sene evvel encüme gitmişti. Saiki da Divanı Muhasebatın raporları buraya geldiği sırada bilhassa İstanbulda bir sigara kâğıtçılığı işi, Seferoğlu işi vardı.

Bütçe Encümeni Reisi Fuat B. (İstanbul) — O başkadır. Bununla alâkası yoktur.

Rasih B. (Devamla) — Orada mühim bir ikramiye tevzi edilmiş. Bunun üzerine Meclisi Âli de uzun uzadıya münakaşa cereyan etti. Neticede arkadaşlardan birinin teklifi üzerine bu iş encüme gitmişti. Geçenki müzakeremizde Meclisi Âli mektumu ve kaçağı ayırmıştır. Encümen şimdi evrakı varidedeki bütün evrakın müstaceliyet kararı ile müzakeresini teklif ediyor. Bendenize bu meselenin müstaceliyetle müzakeresi doğru değildir. Aceleyle lüzum yoktur. Bütçe Encümenine gideli üç sene olmuştur. Encümen şimdiye kadar ne yapıyordu?

Bütçe Encümeni Reisi Fuat B. (İstanbul) — Bütçe Encümenine gideli üç sene olmamıştır. Tehir eden Bütçe Encümeni değildir.

Rasih B. (Antalya) — Hangi encümen ise... Onun için bu lâyihamın müzakeresinin tehirini rica edeceğim. (*Bravo sesleri, alkışlar*).

Mazhar Müfit B. (Denizli) — Efendim; Rasih Beyefendi biraderimizin söyledikleri gibi, Divanı Muhasebatın gelen evrak üzerine buraya kırkıta bu bapta itiraz eden bendenizim.

Ali B. (Rize) — Ya!

Mazhar Müfit B. — Ali Bey o zaman uyuyorduda (ya) diyor, bilmiyor... (*Handeler*).

Bu meselenin burada, Malûmu Âliniz, uzun müzakeresi cereyan etmişti ve sabık Maliye Vekili Beyefendi ile mektum ve kaçak meselesi için pek alâ hatırımızdadır ve zabıtnameler de meydana vardır - Celseyi akşama kadar devam ettirdik, nihayet Heyeti Celileniz de benim takririmi kabul etmişti. Yani mektumun ayrı, kaçağın ayrı olduğunu kabul etmişdiniz (*Bravo, doğru sesleri*).

Fakat mesele encümende, hakikten Rasih Beyefendinin dediği gibi, üç sene kadar kalmıştır. Esbabını bilmiyorum. Hatta o kadar kalmıştır ki bendeniz geçen sene nizamnamei dahilinin bize verdiği salâhiyete istinaden encüme eğer bunu bir hafta zarfında Meclise vermeyecek olursanız doğrudan doğruya Meclisten ruznameye alınmasını talep edeceğim, alacağım demiştim. Nasılsa yine şimdiye kadar kalmış... (*Handeler*)

Efendim, ben esasen ikramiyenin aleyhinde değilim. O zaman yanlış propaganda yapılmıştır. Mesele ne olursa olsun para verileceği zaman

onun müstahakkını bulmak lâzımdır. Belki haklı belki haksız. Maksat haklıyı bulmaktır. Yoksa encümenin bu sefer yazdığı gibi her hangi bir müfettişe veya vârginin tahakkuku ve tahsili vazifesi ile mükellef iken yapılan sui istimali görmemiş bir memura ikramiye vermek caiz olamaz. Bu mesele çok uzundur. Binaenaleyh tamamen Rasih Beyefendinin fikirlerine iştirak ediyorum. Müstacelen derhal bunun çıkmasında hiç bir faide görmiyorum. Tehirini talep ediyorum.

Reşit B. (Gazi Antep) — Efendim, Bütçe Encümeni Reisi Muhterem dediler ki, biz memurları çıkardık, halbuki mektumatı ortaya çıkaran memurları sevk ve idare eden âmirilere verilecektir. Bu âmirler, memur değil midir? Bunu kendinden soruyorum.

Bütçe Encümeni Reisi Fuat B. (İstanbul) — Efendim; mazbatamız sarihtir Alâkadar olan, tahakkukunda, tahsilinde vazifedar olan memurlara verilmez diyoruz. Binaenaleyh böyle bir hadise vukuunda kanun açılacak, hükümleri tetkik edilecek, meselâ bir jandarmadır veya bir jandarma zabıtidir, bir adliye zabıt kâtibidir. Bunlar alâkadar değildir. Alâkadar olanlara verilmeyecek, böyle alâkadar olmıyanlara verilecektir.

Reis — Efendim, bir takrir vardır.

YÜKSEK REİSLİĞE

Şifahen arzettiğim sebepler dolayısıyla bu lâyihamın müzakeresinin yeni Meclise tehirini teklif ederim.

Antalya
Rasih

Reis — Takriri reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın. Aksini kabul edenler... Takrir kabul edilmiştir. Lâyihamın müzakeresini tehir ediyoruz.

10 — Memurin kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında 1/850 numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye ve Memurin Kanunu Muvakkat Encümenleri mazbataları [1]

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Rey vermeyen zevat varsa lütfen reylerini versinler.

Rey toplama muamelesi hitam bulmuştur.

18 mart 1925 tarihli ve 788 numaralı memurin kanununun bazı maddelerini muaddil kanun

MADDE 1 — Mezkûr kanunun 26 mcr madde si aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur:

A - İhtar: memuru vazifesine dikkate davettir.
B - Tevbih: memurun idarî ve inzibatî nakiseleri

[1] 113 numaralı matbuu zaptın sonuna merbuttur.

dolayısıyla muayyen bir fiilden muatebe edilmesidir.

C - Maaş kat'ı: memurun maaşının on beş günlüğüne kadar kesilmesidir.

Ç - Kıdem tenzili: memurun yalnız terfiine müessir olmak üzere kıdeminden üç aydan bir seneye kadar müddet tenzil edilmesidir.

D - Sınıf tenzili: memurun maaşça bir derece aşağıya indirilmesidir.

E - Memuriyetten ihraç: memuru bir daha Devlet memuriyetinde kullanılmamak üzere çıkarmaktır.

A fıkrasındaki ihtar cezası inzibat komisyonu kararile verildiği gibi âmir tarafından resen de verilebilir. Kabili itiraz değildir. Sicile geçer.

B fıkrasındaki tevbih cezası inzibat komisyonu kararile verildiği gibi vekiller ve valiler tarafından resen de verilebilir. Resen verilmiş tevbih cezası alan memur on bes gün zarfında bu cezayı veren âmire müracaat ve esbabı mucibe göstererek cezaya itiraz edebilir.

Müddeti zarfında itiraz olunmaz veya edilen itiraz âmir tarafından reddolunursa ceza kat'ileşir ve sicile geçer.

C, Ç, D ve E fıkralarındaki cezalar ancak inzibat komisyonları kararile vekiller veya valiler tarafından tatbik olunur ve sicile geçer.

Hasan Fehmi B. (Gümüşane) — Efendim, birinci madde « Mezkûr kanunun » diye başlıyor. « Mezkûr kanunun » yerine « Memurin kanununun » denmesi lâzımdır. Böyle bozuk ifade olur mu?

Falan kanunun filâne maddesi diye başlar. (*Sehv var tashih edilsin sesleri*).

İhsan B. (Ankara) — Hükûmetin teklifinde «18 mart 1926 tarih ve 788 numaralı memurin kanununun» denilmektedir. Bu ibare maddenin başına konulmalıdır.

Reis — «Memurin kanununun» şeklinde tashih edilmiştir efendim. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 42 inci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Bir derece veya sınıfta bulunan merkez ve mülhakat memurları lüzumu sabit olduğu takdirde tayinlerindeki usule göre vekâlet veya vilâyetçe aynı derece ve sınıftaki diğer memuriyetlere tayin olunabilir).

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Mezkûr kanunun 60 ncı maddesi yerine aşağıdaki madde konulmuştur:

Her derece ve sınıftaki memur lüzumu sabit olduğu takdirde tayinindeki usule göre mensup olduğu vekâlet emrine alınabilir. Bu takdirde on bes seneden aşağı hizmeti olanlara dörtte bir, on beş yirmi sene hizmeti olana üçte bir yirmi seneden fazla hizmeti olanlara yarım maaş verilir. Bu tarzda vekâlet emrine almanlardan hizmet müddeti on bes seneden aşağı olanlara en çok üç, on bes seneden

yukarı olanlar en çok beş sene zarfında hizmete tayin olunamazlarsa haklarında tekaüt kanununa göre muamele yapılır.

Ahmet Saki B. (Antalya) — Efendim; «15 seneden 20 seneye kadar hizmeti olanlar» suretinde tashih edilmesini teklif ediyorum.

Reis — Tashih veçhile reye arz ediyorum. Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Reis — Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kanunun heyeti umumiyesi kabul edilmiştir.

11 — *Tedrisatı iptidaiye kanununa bir madde tezyiline dair 1/874 numaralı kanun lâyihası ve Maarif Encümeni mazbatası [1]*

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Türkiyede ilk tahsillerini mektepte yapacak türk vatandaş çocukların türk mekteplerine girmelerine dair ve 23 eylül 1329 tarihli tedrisatı iptidaiye kanununa müzeyyel kanun

MADDE 1 — Türkiyede ilk tahsillerini yapmak üzere mektebe girecek türk vatandaş çocuklar, bundan böyle, bu tahsilleri için ancak türk mekteplerine girebilirler.

Reis — Söz isteyen var mı? Maddeyi kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına Maarif Vekili memurdur.

Reis — Kabul edenler ... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini kabul edenler... Etmeyenler ... Kabul edilmiştir. (*Alkışlar*).

Reylerin neticesini arz ediyorum.

Ankara şehri su tesisatı için yapılacak istik-raza ait kanuna (196)) zat rey vermiştir.

Kanun (196) rey ile kabul edilmiştir.

Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında aktedilen mezarlıkların muhafazasına dair itilâfnamenin tasdikı hakkındaki kanuna (195)

[1] 111 numaralı matbua zaptın sonuna mer-buttur.

zat rey vermiştir. Kanun (195) reyle kabul edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ile Letonya Cumhuriyeti arasında aktolunan muhadenet muahedenamesinin tasdikı hakkındaki kanuna (168) zat iştirak etmiş-

tir. Kanun (168) reyle kabul edilmiştir.

Müzkere edilecek başka bir şey yoktur. Perşembe günü saat «14» te iğtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum.

Kapanma saati: 15,10

Ankara şehri su tesisatı için yapılacak istikraza ait kanunun neticesi arası

[Kanun kabul edilmiştir]

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 196
Kabul edenler	: 196
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 112
Münhaller	: 8

[Kabul edenler]

<i>Adana</i>	Dr. Cemal B.	Şükrü B.	Mazhar Müfit B.
Hilmi B.	Süleyman Şevket B.	<i>Burdur</i>	Necip Ali B.
Kadri B.	<i>Artvin</i>	Salih Vahit B.	Yusuf B.
Kemal B.	Asım B.	<i>Bursa</i>	<i>Diyarbakir</i>
<i>Afyon Karahisar</i>	Mehmet Ali B.	Ahmet Münür B.	İshak Refet B.
Ali B.	<i>Aydın</i>	Asaf B.	Kâzım Pş.
Haydar B.	Mitat B.	Bakteriyolok Rerik B.	<i>Edirne</i>
İzzet Ulvi B.	<i>Balikesir</i>	Esat B.	Faik B.
Musa Kâzım B.	Ali Şuuri B.	Mustafa Fehmi B.	Zeki Mesut B.
<i>Aksaray</i>	Emin B.	Refet B.	<i>Elâziz</i>
Besim Atalay B.	Fahreddin B.	<i>Cebelibereket</i>	Ahmet Saffet B.
Kâzım B.	Hayreddin B.	Naci Pş.	Fazıl Ahmet B.
Neşet B.	Memet Akif B.	<i>Çanakkale</i>	Hasan Tahsin B.
<i>Amasya</i>	Memet Cavit B.	Memet B.	Hüseyin B.
Esat B.	Osman Niyazi B.	<i>Çankırı</i>	Nakyeddin B.
İsmail Hakkı B.	Sadık B.	Mustafa Abdülhalik B.	<i>Erzincan</i>
Nafiz B.	<i>Bayazıt</i>	Rifat B.	Aziz Samih B.
<i>Ankara</i>	Halit B.	Talat B.	<i>Erzurum</i>
Ali B.	İhsan B.	Ziya B.	Nafiz B.
Halit Ferit B.	Şefik B.	<i>Çorum</i>	<i>Gazi Antep</i>
İhsan B.	<i>Bilecik</i>	Dr. Mustafa B.	Ferit B.
Rifat B.	Asaf B.	İsmail Kemal B.	Reşit B.
Sami B.	<i>Bitlis</i>	Ziva B.	Şahin B.
Şakir B.	Muhittin B.	<i>Denizli</i>	<i>Giresun</i>
Talât B.	Muhiddin Nami B.	Dr. Kâzım B.	Kâzım B.
<i>Antalya</i>	<i>Bolu</i>	Emin Aslan B.	Şevket B.
Ahmet Saki B.	Dr. Emin Cemal B.	Haydar Rüştü B.	Tahir B.

Hakâri
İbrahim B.
İçel
Emin B.
Hakkı B.
İstanbul
Dr. Hakkı Şinasi Pş.
Dr. Nurettin Ali B.
Fuat B.
Hamdi B.
Hüseyin B.
İhsan Pş.
Ziyaettin B.
İzmir
Hüseyin B.
Kâmil B.
Münür B.
Isparta
Hâkim Rıza B.
Hüseyin Hüsnü B.
Mükerrem B.
Kars
Ağaoğlu Ahmet B.
Baha Tali B.
Dr. Sadreddin B.
Faik B.
Kastamonu
Ali Rıza B.
Cemal B.
Refik B.
Velet B.
Kayseri
Ahmet Hilmi B.
Dr. Burhaneddin B.
Dr. Halit B.
Hasan Ferit B.
Reşit B.

Kırklareli
Dr. Fuat B.
Memet Nahit B.
Şevket B.
Kırşehir
Hazim B.
Lûtfi Müfit B.
Kocaeli
İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Kemalettin B.
Kılıçoğlu Hakkı B.
Ragıp B.
Konya
Fuat B.
Hüsnü B.
Kâzım Hüsnü B.
Kemal Zaim B.
Mustafa B.
Naim Hazim B.
Tevfik Fikret B.
Zühtü B.
Kütahya
Cevdet B.
İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asım B.
Ragıp B.
Malatya
Abdülmuttalıp B.
Dr. Hilmi B.
Mahmut Nedim B.
Vasıf B.
Manisa
Doktor Saim B.
Mitat B.
Osman B.

Yaşar B.
Maraş
Abdülkadir B.
Behçet B.
Memet B.
Mardin
Abdürrezzak B.
İrfan Rerit B.
Nuri B.
Yakup Kadri B.
Muğla
Ali Nazmi B.
Nuri B.
Yunus Nadi B.
Niğde
Galip B.
Halit B.
Ordu
Hasan Fahri B.
Hamdi B.
İsmail B.
Recai B.
Şevket B.
Rize
Ali B.
Atrf B.
Esat B.
Samsun
Ali Rana B.
Avni B.
Doktor Asım B.
Ethem B.
Nusrat Sadullah B.
Siirt
Halil Hulki B.
Sivas
İbrahim Alâeddin B.

Necmeddin Sadık B.
Rahmi B.
Rasim B.
Remzi B.
Şemseddin B.
Ziyaeddin B.
Ş. Karahisar
İsmail B.
Tevfik B.
Tekirdağ
Faik B.
Tokat
Bekir Lûtfi B.
Hüseyin Hüsnü B.
Süreyya Tevfik B.
Şevki B.
Trabzon
Abdullah B.
Ali Becil B.
Daniş B.
Urfa
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B.
Van
Hakkı B.
Münip B.
Yozgat
Avni B.
Hamdi B.
Tahsin B.
Zonguldak
Celâl Sahir B.
Halil B.
Memet Nazif B.
Ragıp B.
Rifat B.

[Reye iştirâk etmeyenler]

Adana
Zamir B.
Afyon Karahiser
İzzet B.
Ruşen Eşerf B.
Ankara
Gazi Mustafa Kemal
Pş. (Rs. C.)
Antalya
Hasan Sıtkı B.

Rasih B.
Aydın
Emin Fikri B.
Dr. Reşit Galip B.
Dr. Mazhar B.
Tahsin B.
Balıkesir
İsmail Hakkı B.
Kâzım Pş. (R.)

Bilecik
İbrahim B.
Rasim B.
Bitlis
İlyas Sami B.
Bolu
Cevat Abbas B.
Falih Rıfık B. (İ. Â.)
Hasan Cemil B.

Burdur
Mustafa Şeref B. (V.)
Bursa
Dr. Şefik Lûtfi B.
Muhlis B.
Senih B.
Cebelibereket
Ali Rıza B.
Memet Sabri B.

Çanakkale
 Samih Rifat B.
 Şükrü B. (İ. Â.)
 Ziya Gevher B.
Çorum
 İsmet B.
 Münür B.
Diyarbakir
 Rüştü B.
 Zekâi B. (V.)
Edirne
 Şakir B.
 Hasan Hayri B.
Erzincan
 Abdülhak B.
 Saffet B.
Erzurum
 Asım B.
 Aziz B.
 Dr. Ahmet Fikri B.
 Nafi Atuf B.
 Necip Asım B.
 Tahsin B.
Eskişehir
 Emin B.
Gazi Antep
 Ahmet Remzi B.
 Ali Cenani B.
 Kılıç Ali B.
Giresun
 Hacim Muhiddin B.

Hakkı Tarık B.
Gümüşane
 Ali Fethi B.
 Halil Nihat B.
 Hasan Fehmi B.
 Şevket B.
Istanbul
 Abdülhak Hâmit B.
 Akçoraoğlu Yusuf B.
 Ahmet Rasim B.
 Dr. Refik B. (V.)
 Edip Servet B.
 Hamdullah Suphi B.
 Tevfik Kâmil B.
İzmir
 Ahmet Enver B.
 Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
 Mahmut Esat B.
 Mahmut Celâl B.
 Mustafa Rahmi B.
 Osmanzade Hamdi B.
 Saracoğlu Şükrü B.
 Vasıf B.
Isparta
 İbrahim B.
Kars
 Halit B.
Kastamonu
 Hasan Fehmi B.
 Memet Fuat B.

Kırşehir
 Yahya Galip B.
Kocaeli
 Reşit Saffet B.
 Salâhattin B.
Konya
 Ahmet Hamdi B.
 Refik B.
Kütahya
 Nuri B.
 Recep B.
Malatya
 Dr. Fazıl Berki B.
 İsmet Pş. (Bş. V.)
Manisa
 Akif B.
 Bahri B.
 Kâni B.
 Kemal B.
 Mustafa Fevzi B.
Maraş
 Mitat B.
Mardin
 Ali Rıza B.
Mersin
 Ali Münif B.
 Hakkı B.
Muğla
 Şükrü Kaya B. (V.)
Niğde
 Faik B.

Rize
 Akif B.
 Fuat B.
 Hasan Cavit B.
Siirt
 Mahmut B.
Sinop
 Recep Zühtü B.
 Refik İsmail B.
 Yusuf Kemal B. (V.)
Ş. Karahisar
 Memet Emin B.
Tekirdağ
 Celâl Nuri B.
 Cemil B.
Tokat
 Mustafa Vasfi B.
Trabzon
 Arif B.
 Hasan B. (Rs. V.)
 Nebizade Hamdi B.
 Süleyman Sırrı B.
 Şefik B.
Urfa
 Ali Saip B.
 Doktor Refet B.
Yozgat
 Salih B.
 Süleyman Sırrı B.
Zonguldak
 Hüsnü B.
 Ragıp B.

Türkiye Cümhuriyetile Romanya Kırallığı arasında aktedilen mezarlıkların muhafazasına dair itilâfnamenin tasdiki hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 195
Kabul edenler	: 195
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 113
Münhaller	: 8

[Kabul edenler]

<i>Adana</i>	Emin B.	Ziya B.	<i>Hakâri</i>
Hilmi B.	Fahreddin B.	<i>Çorum</i>	İbrahim B.
Kadri B.	Hayreddin B.	Dr. Mustafa B.	<i>İçel</i>
Kemal B.	Memet Akif B.	İsmail Kemal B.	Emin B.
<i>Afyon Karahisar</i>	Memet Cavit B.	Ziya B.	Hakkı B.
Ali B.	Osman Niyazi B.	<i>Denizli</i>	<i>İstanbul</i>
Haydar B.	Sadık B.	Dr. Kâzım B.	Dr. Hakkı Şinasi Paşa
İzzet Ulvi B.	<i>Bayazıt</i>	Emin Aslan B.	Dr. Nurettin Ali B.
Musa Kâzım B.	Halit B.	Haydar Rüştü B.	Fuat B.
<i>Aksaray</i>	İhsan B.	Mazhar Müfit B.	Hamdi B.
Besim Atalay B.	Şefik B.	Necip Ali B.	Hüseyin B.
Kâzım B.	<i>Bilecik</i>	Yusuf B.	İhsan Paşa
Neşet B.	Asaf B.	<i>Diyarbakır</i>	Ziyaeddin B.
<i>Amasya</i>	<i>Bitlis</i>	İshak Refet B.	<i>İzmir</i>
Esat B.	Muhiddin B.	Kâzım Paşa	Hüseyin B.
İsmail Hakkı B.	Muhiddin Namı B.	<i>Edirne</i>	Kâmil B.
Nafiz B.	<i>Bolu</i>	Faik B.	Münir B.
<i>Ankara</i>	Dr. Emin Cemal B.	Zeki Mesut B.	<i>İsparta</i>
Ali B.	Şükrü B.	<i>Elâziz</i>	Hâkim Rıza B.
Halit Ferit B.	<i>Burdur</i>	Ahmet Saffet B.	Hüseyin Hüsnü B.
İhsan B.	Salih Vahit B.	Fazıl Ahmet B.	Mükerrem B.
Rifat B.	<i>Bursa</i>	Hasan Tahsin B.	<i>Kars</i>
Sami B.	Ahmet Münür B.	Hüseyin B.	Ağaoğlu Ahmet B.
Şakir B.	Asaf B.	Nakyettin B.	Baha Tali B.
Talat B.	Bakteriyolok Refik B.	<i>Erzincan</i>	Dr. Sadrettin B.
<i>Antalya</i>	Esat B.	Aziz Samih B.	Faik B.
Ahmet Sakı B.	Mustafa Fehmi B.	<i>Erzurum</i>	<i>Kastamonu</i>
Doktor Cemal B.	Refet B.	Nafiz B.	Ali Rıza B.
Süleyman Şevket B.	<i>Cebelibereket</i>	<i>Gazi Antep</i>	Cemal B.
<i>Artvin</i>	Naci Paşa	Ferit B.	Refik B.
Asım B.	<i>Çanakkale</i>	Reşit B.	Velet B.
Memet Ali B.	Memet B.	Şahin B.	<i>Kayseri</i>
<i>Aydın</i>	<i>Çankırı</i>	<i>Giresun</i>	Ahmet Hilmi B.
Mitat B.	Mustafa Abdülhalık B.	Kâzım B.	Dr. Bürhaneddin B.
<i>Balıkesir</i>	Rifat B.	Şevket B.	Dr. Halit B.
Ali Şuuri B.	Talât B.	Tahir B.	Hasan Ferit B.

Reşit B. <i>Kırklareli</i>	Ragıp B. <i>Malatya</i>	Hamdi B.	<i>Tekirdağ</i>
Dr. Fuat B.	Abdülmuttalip B.	İsmail B.	Faik B. <i>Tokat</i>
Memet Nahit B.	Dr. Hilmi B.	Recai B.	Bekir Lûtfi B.
Şevket B. <i>Kırşehir</i>	Mahmut Nedim B.	Şevket B. <i>Rize</i>	Hüseyin Hüsnü B.
Hazim B.	Vasıf B. <i>Manisa</i>	Ali B.	Süreyya Tevfik B.
Lûtfi Müfit B. <i>Kocaeli</i>	Dr. Saim B.	Atıf B.	Şevki B. <i>Trabzon</i>
İbrahim B.	Mitat B. <i>Samsun</i>	Esat B.	Abdullah B.
İbrahim Süreyya B.	Osman B.	Ali Rana B.	Ali Becil B.
Kemaleddin B.	Yaşar B. <i>Maraş</i>	Avni B.	Daniş B. <i>Urfa</i>
Kılıçoğlu Hakkı B.	Abdülkadir B.	Dr. Asım B.	Ferit Celâl B.
Ragıp B. <i>Konya</i>	Behçet B. <i>Mardin</i>	Ethem B.	Mahmut B.
Fuat B.	Abdürrezzak B.	Nusrat Sadullah B. <i>Sürt</i>	Refet B. <i>Van</i>
Hüsnü B.	İrfan Ferit B.	Halil Hulki B. <i>Sivas</i>	Hakkı B.
Kâzım Hüsnü B.	Nuri B.	İbrahim Alâettin B.	Münip B. <i>Yozgat</i>
Kemal Zaim B.	Yakup Kadri B. <i>Muğla</i>	Necmeddin Sadık B.	Avni B.
Mustafa B.	Ali Nazmi B.	Rahmi B.	Hamdi B.
Naim Hazim B.	Nuri B.	Rasim B.	Tahsin B. <i>Zonguldak</i>
Tevfik Fikret B.	Yunus Nadi B. <i>Niğde</i>	Remzi B.	Celâl Sahir B.
Zühtü B. <i>Kütahya</i>	Galip B.	Şemseddin B.	Halil B.
Cevdet B.	Halit B. <i>Ordu</i>	Ziyaettin B. <i>Ş. Karahisar</i>	Memet Nazif B.
İbrahim B.	Hasan Hayri B.	İsmail B.	Rifat B.
İsmail Hakkı B.		Tevfik B.	Hüseyin Hüsnü B.
Niyazi Asım B.			

[Reye iştirâk etmeyenler]

<i>Adana</i>	<i>Bilecik</i>	<i>Çanakkale</i>	Dr. Ahmet Fikri B.
Zamir B.	İbrahim B.	Samih Rifat B.	Nafi Atuf B.
<i>Afyon Karahisar</i>	Rasim B.	Şükrü B. (İ. Â.)	Necip Asım B.
İzzet B.	<i>Bitlis</i>	Ziya Gevher B. <i>Çorum</i>	Tahsin B. <i>Eskişehir</i>
Ruşen Eşref B. <i>Ankara</i>	İlyas Sami B. <i>Bolu</i>	İsmet B.	Emin B. <i>Gazi Antep</i>
Gazi Mustafa Kemal Paşa (R. C.)	Cevat Abbas B.	Münir B. <i>Diyarbakir</i>	Ahmet Remzi B.
<i>Antalya</i>	Falih Rifki B. (İ. Â.)	Rüştü B.	Ali Cenani B.
Hasan Sıtkı B.	Hasan Cemil B. <i>Burdur</i>	Zekâi B. <i>Edirne</i>	Kılıç Ali B.
Rasih B. <i>Aydın</i>	Mustafa Şeref B. <i>Bursa</i>	Hasan Hayri B.	<i>Giresun</i>
Emin Fikri B.	Dr. Şefik Lûtfi B.	Şakir B. <i>Erzincan</i>	Hacim Muhiddin B.
Dr. Reşit Galip B.	Muhlis B.	Abdülhak B.	Hakkı Tarık B. <i>Gümüşane</i>
Dr. Mazhar B.	Senih B. <i>Cebelibereket</i>	Saffet B.	Ali Fethi B.
Tahsin B. <i>Balıkesir</i>	Ali Rıza B.	Asım B. <i>Erzurum</i>	Halil Nihat B.
İsmail Hakkı B.	Memet Sabri B.	Aziz B.	Hasan Fehmi B.
Kâzım Paşa (Rs.)			Şevket B.

<i>Istanbul</i>	Memet Fuat B.	<i>Maraş</i>	<i>Ş. Karahisar</i>
Abdülhak Hâmit B.	<i>Kırşehir</i>	Memet B.	Memet Emin B.
Akçuraoğlu Yusuf B.	Yahya Galip B.	Mitat B.	<i>Tekirdağ</i>
Ahmet Rasim B.	<i>Kocaeli</i>		Celâl Nuri B.
Dr. Refik B.	Reşit Saffet B.	<i>Mardin</i>	Cemil B.
Edip Servet B.	Salâhattin B.	<i>Mersin</i>	<i>Tokat</i>
Hamdullah Suphi B.	<i>Konya</i>	Ali Münif B.	Mustafa Vasfi B.
Tevfik Kâmil B.	Ahmet Hamdi B.	Hakkı B.	<i>Trabzon</i>
<i>İzmir</i>	Refik B.	<i>Muğla</i>	Arif B.
Ahmet Enver B.	<i>Kütahya</i>	Şükrü Kaya B. (V.)	Hasan B. (R. V.)
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)	Nuri B.	<i>Niğde</i>	Nebizade Hamdi B.
Mahmut Esat B.	Recep B.	Faik B.	Süleyman Sırrı B.
Mahmut Celâl B.	<i>Malatya</i>	<i>Rize</i>	Şefik B.
Mustafa Rahmi B.	Dr. Fazıl Berki B.	Akif B.	<i>Urfa</i>
Osmanzade Hamdi B.	İsmet Paşa (Bş. V.)	Fuat B.	Ali Saip B.
Saracoğlu Şükrü B.	<i>Manisa</i>	Hasan Cavit B.	Dr. Refet B.
Vasıf B.	Akif B.	<i>Sürt</i>	<i>Yozgat</i>
<i>İsparta</i>	Bahri B.	Mahmut B.	Salih B.
İbrahim B.	Kâni B.	<i>Sinop</i>	Süleyman Sırrı B.
<i>Kars</i>	Kemal B.	Recep Zühtü B.	<i>Zonguldak</i>
Halit B.	Mustafa Fevzi B.	Refik İsmail B.	Hüsni B.
<i>Kastamonu</i>		Yusuf Kemal B. (V.)	Rağip B.
Hasan Fehmi B.			

Türkiye Cümhuriyeti ile Litüanya Cümhuriyeti arasında aktolunan muahadenet muahedesinin tasdiki hakkındaki kanuna verilen reylerin neticesi

[Kanun kabul edilmiştir]

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 168
Kabul edenler	: 168
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 140
Münhaller	: 8

[Kabul edenler]

<i>Adana</i>	İzzet Ulvi B.	Rifat B.	<i>Artvin</i>
Hilmi B.	Musa Kâzım B.	Sami B.	Asım B.
Kadri B.	<i>Amasya</i>	Talat B.	Memet Ali B.
Kemal B.	Esat B.	<i>Antalya</i>	<i>Balıkesir</i>
Zamir B.	İsmail Hakkı B.	Ahmet Sakı B.	Ali Şuuri B.
<i>Afyon Karahisar</i>	Nafiz B.	Doktor Cemal B.	Emin B.
Ali B.	<i>Ankara</i>	Rasih B.	Fahreddin B.
Haydar B.	Halit Ferit B.		Hayreddin B.

Memet Akif B.
 Memet Cavit B.
 Osman Niyazi B.
 Sadık B.
Bayazıt
 İhsan B.
 Şefik B.
Bilecik
 Asaf B.
Bitlis
 Muhiddin B.
 Muhiddin Nami B.
Bolu
 Dr. Emin Cemal B.
 Şükrü B.
Burdur
 Salih Vahit B.
Bursa
 Ahmet Münür B.
 Asaf B.
 Bakteriyolok Refik B.
 Esat B.
 Mustafa Fehmi B.
 Refet B.
Cebelibereket
 Jaci Paşa
Çanakkale
 Memet B.
Çankırı
 Rifat B.
 Ziya B.
Çorum
 Dr. Mustafa B.
 İsmail Kemal B.
 Ziya B.
Denizli
 Dr. Kâzım B.
 Haydar Rüştü B.
 Yusuf B.
Diyarbekir
 İshak Refet B.
 Kâzım Paşa
Edirne
 Faik B.
 İskender B.
 İsmet Mesut B.
Elâziz
 İsmet Saffet B.

Fazıl Ahmet B.
 Hasan Tahsin B.
 Hüseyin B.
Erzincan
 Aziz Samih B.
Erzurum
 Nafiz B.
Gazi Antep
 Ferit B.
 Reşit B.
 Şahin B.
Giresun
 Kâzım B.
 Şevket B.
 Tahir B.
Hakâri
 İbrahim B.
İçel
 Emin B.
 Hakkı B.
İstanbul
 Akçoraoğlu Yusuf B.
 Dr. Hakkı Şinasi Paşa
 Dr. Nurettin Ali B.
 Dr. Refik B.
 Edip Servet B.
 Hüseyin B.
 Ziyaeddin B.
İzmir
 Hüseyin B.
 Kâmil B.
İsparta
 Hâkim Rıza B.
 Hüseyin Hüsnü B.
 Mükerrrem B.
Kars
 Ağaoğlu Ahmet B.
 Baha Tali B.
 Faik B.
Kastamonu
 Ali Rıza B.
 Cemal B.
 Refik B.
 Velet B.
Kayseri
 Ahmet Hilmi B.
 Dr. Bürhaneddin B.
 Dr. Halit B.
 Hasan Ferit B.

Reşit B.
Kırklareli
 Dr. Fuat B.
 Memet Nahit B.
 Şevket B.
Kırşehir
 Hazim B.
Kocaeli
 İbrahim B.
 Kemaleddin B.
 Kılınçoğlu Hakkı B.
 Ragıp B.
Konya
 Fuat B.
 Hüsnü B.
 Kemal Zaim B.
 Mustafa B.
 Nâim Hazim B.
 Zühtü B.
Kütahya
 Cevdet B.
 İsmail Hakkı B.
 Niyazi Asım B.
 Ragıp B.
Malatya
 Abdülmuttalip B.
 Dr. Hilmi B.
 Vasıf B.
Manisa
 Dr. Saim B.
 Mitat B.
 Yaşar B.
Maraş
 Behçet B.
Mardin
 Abdürrezzak B.
 İrfan Ferit B.
 Nuri B.
 Yakup Kadri B.
Muğla
 Ali Nazmi B.
 Nuri B.
Niğde
 Faik B.
 Halit B.
Ordu
 Hasan Fahri B.
 Hamdi B.
 İsmail B.

Recai B.
 Şevket B.
Rize
 Ali B.
 Atrf B.
 Esat B.
Samsun
 Ali Rana B.
 Avni B.
 Dr. Asım B.
 Ethem B.
 Nusrat Sadullah B.
Sürt
 Halil Hulki B.
Sivas
 İbrahim Alâettin B.
 Necmeddin Sadık B.
 Rasim B.
 Şemseddin B.
 Ziyaettin B.
Ş. Karahisar
 İsmail B.
 Tevfik B.
Tekirdağ
 Faik B.
Tokat
 Bekir Lûtfi B.
 Hüseyin Hüsnü B.
Trabzon
 Abdüllah B.
 Daniş B.
 Nebizade Hamdi B.
Urfa
 Ali Saip B.
 Dr. Refet B.
 Mahmut B.
 Refet B.
Van
 Hakkı B.
 Münip B.
Yozgat
 Avni B.
 Hamdi B.
 Tahsin B.
Zonguldak
 Celâl Sahir B.
 Halil B.
 Rifat B.

[Reye iştirak etmeyenler]

Afyon Karahisar

İzzet B.
Ruşen Eşref B.
Aksaray
Besim Atalay B.
Kâzım B.
Neşet B.
Ankara
Ali B.
Gazi Mustafa Kemal Paşa
(Rs. C.)
İhsan B.
Şakir B.
Antalya
Hasan Sıtkı B.
Süleyman Şevket B.
Aydın
Emin Fikri B.
Dr. Reşit Galip B.
Dr. Mazhar B.
Mitat B.
Tahsin B.
Balıkesir
İsmail Hakkı B.
Kâzım Paşa (Rs.)
Bayazıt
Halit B.
Bilecik
İbrahim B.
Rasim B.
Bitlis
İlyas Sami B.
Bolu
Cevat Abbas B.
Falih Rifki B. (İ. Â.)
Hasan Cemil B.
Burdur
Mustafa Şeref B.
Bursa
Dr. Şefik Lütüfî B.
Muhlis B.
Senih B.
Cebelibereket
Ali Rıza B.
Memet Sabri B.
Çanakkale
Samih Rifat B.
Şükrü B.
Ziya Gevher B.

Çankırı

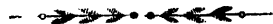
Mustafa Abdülhalık B.
(V.)
Talât B.
Çorum
İsmet B.
Münir B.
Denizli
Emin Aslan B.
Mazhar Müfit B.
Necip Ali (İ. Â.)
Dişarbakir
Rüştü B.
Zekâi B.
Edirne
Hasan Hayri B.
Elâziz
Nakyettin B.
Erzincan
Abdülhak B.
Saffet B.
Erzurum
Asım B.
Aziz B.
Dr. Ahmet Fikri B.
Nafi Atuf B.
Necip Asım B.
Tahsin B.
Eskişehir
Dr. İsmail Besim Paşa
Emin B.
Gazi Antep
Ahmet Remzi B.
Ali Cenani B.
Kılıç Ali B.
Giresun
Hacim Muhiddin B.
Hakkı Tarık B.
Gümüşane
Ali Fethi B.
Halil Nihat B.
Hasan Fehmi B.
Şevket B.
İstanbul
Abdülhak Hâmit B.
Ahmet Rasim B.
Fuat B.
Hamdi B.
Hamdullah Suphi B.

İhsan Paşa

Tevfik Kâmil B.
İzmir
Ahmet Enver B.
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Mahmut Esat B.
Mahmut Celâl B.
Mustafa Rahmi B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.
Saracoğlu Şükrü B.
Vasıf B.
İsparta
İbrahim B.
Kars
Dr. Sadrettin B.
Halit B.
Kastamonu
Hasan Fehmi B.
Memet Fuat B.
Kırşehir
Lütüfî Müfit B.
Yahya Galip B.
Kocaeli
İbrahim Süreyya B.
Reşit Saffet B.
Salâhattin B.
Konya
Ahmet Hamdi B.
Kâzım Hüsnü B.
Refik B.
Tevfik Fikret B.
Kütahya
İbrahim B.
Nuri B.
Recep B.
Malatya
Dr. Fazıl Berki B.
İsmet Pş. (Bş. V.)
Mahmut Nedim B.
Manisa
Akif B.
Bahri B.
Kâni B.
Kemal B.
Mustafa Fevzi B.
Osman B.
Maraş
Abdülkadir B.

Memet B.

Mitat B.
Mardin
Ali Rıza B.
Mersin
Ali Münif B.
Hakkı B.
Muğla
Şükrü Kaya B.
Yunus Nadi B.
Niğde
Galip B.
Rize
Akif B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.
Sırt
Mahmut B.
Sinop
Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.
Yusuf Kemal B.
Sivas
Rahmi B.
Remzi B.
Ş. Karahisar
Memet Emin B.
Tekirdağ
Celâl Nuri B.
Cemil B.
Tokat
Mustafa Vasfi B.
Süreyya Tevfik B.
Şevki B.
Trabzon
Ali Becil B.
Arif B.
Hasan B. (Rs. V.)
Süleyman Sırrı B.
Şefik B.
Urfa
Ferit Celâl B.
Yozgat
Salih B.
Süleyman Sırrı B.
Zonguldak
Hüsnü B.
Memet Nazif B.
Ragıp B.

Hâkimler kanununun 20 inci maddesinin müeccel olup olmadığının tayin ve tefsiri hakkında 3/547 numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye, Memurin Kanunu Muvakkat ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Sayı: 6/58

28 - 12 - 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Hâkimler kanununun, takdirnamelerin kıdem zammına tesiri hakkındaki 20 inci maddesinin müeccel olup olmadığı hakkındaki ihtilâfın halline dair Adliye Vekâletinden yazılan 28 - 12 - 1930 tarihli ve 818 numaralı tezkerenin sureti leffen takdim kılınmıştır.

Muktezasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Başvekâleti Celileye

Evvelce 40 lira maaş almakta iken maaşı 1 - IX - 1929 tarihinde 45 liraya iblâğ edildikten sonra ifayi vazifede gösterdiği ehliyet ve fevkalâde mesaisine binaen 45 lira derecesi olan sekizinci derecede kendisine hâkimler kanununun 20 inci maddesine istinaden üç adet takdirname verilmiş ve bu suretle 1 - IX - 1929 tarihinden 1 - IX - 1930 tarihine kadar 45 lira maaşta bir sene bilfiil ifayi vazife etmiş ve marûlarz şekilde üç adet takdirnameye binaen de bir derece bir senelik kıdem zammı kazanmış olan Münür Bey ahiren 55 lira maaşla Ankara Ticaret Mahkmesi Reisliğine tayin edilmiştir.

Ankara Muhasebe Müdürlüğünce mumaileyhin 45 lira maaşta bilfiil iki senelik terfi müddetini doldurmamış olduğundan ve 1927 senesi muvazenei umumiye kanununun 9 uncu maddesile tecil ve 1930 bütçe kanununa merbut (H) cetvelile de devamı müecceliyeti teyit olunan memurin kanununun 25 inci maddesine mütenazır bulunan hâkimler kanununun takdirnamelerin kıdem zammına tesiri hakkındaki 20 inci maddesinin de müeccel addedildiğinden alâtarikülkryas bahsedilerek maaşının 55 lira üzerinden tediye edilmemekte bulunduğu bildirilmiş olmasına binaen keyfiyetten bahisle Maliye Vekâletine yazılan tezkerede; teşkilâtı esasıye kanununun 56 ncı maddesinde, hâkimlerin evsafı, hukuku, vezaifi, maaş ve muhassasatları ve sureti nasp ve sureti nasp ve azilleri kanunu mahsusla tayin olunacağı zikredilerek hâkimlerin bu gibi hususatının memurlardan ayrı hususî bir kanunla tesbit edileceği tasrih edilmiş ve bu suretle mevcut hâkimler kanunu hususî bir kanun mahiyetini haiz bulunmuştur.

Memurin kanunu umumî bir kanun olup kanunu umumî ile kanunu hususunin tearuzu halinde kavanini hususiye ahkâmı cereyan edeceği esasatı hukukiyeden bulunmasına ve hâkimlerin aldıkları takdirnamelere nazaran kazandıkları kıdem zammını ortadan kaldıracak bir kanunu ahir de mevcut olmamasına göre memurin kanunu hükmünazara almarak takdirnamelerin kıdem zamlarına olan tesirini tecil eden ahkâmın hükkâma teşmili kanunu umumî hükmü ile kanunu hususî hük-

münün takyidi gibi esasatı hukukiye husule getireceğinden mumaileyh Münür Beyin maaşının 55 lira üzerinde tediyesinden imtina eden Ankara Muhasebe Müdürlüğüne bu yolda ısrar etmemesi lüzumunun tebliği rica edilmişti. Mezkûr tezkereye Maliye Vekâletinden bu kere gelen cevapta; aynen (sonradan neşrolunan umumî bir kanun hükümlerinin daha evvel mevzu hususî kanun hükümlerini tağyir edemeyeceği esası hukukiyesinin mevcudiyeti müsellemlerle beraber bazan bu esasın memurin haklarında tatbik olunacak ahkâmın yeknesak olması prensibinin temini zmnında vazolunan hükümlere feda edildiği vakidir. Ezcümle yine teşkilâtı esasıye kanununun Şurayı Devletin teşkilât ve vazifelerinin hususî bir kanunla tayin olunacağına dair olan 51 inci maddesi mucibince tanzim ve tedvin edilmiş olan Şurayı Devlet kanununun altıncı maddesinde, terfi için bulunduğu sınıfta asgarî üç sene hizmet etmek şart kılınmıştır. 1452 numaralı teadül kanununun mevkii meriyete vazından mukaddem, memurin kanununun 20 inci maddesi hükmünün müeccel olması Şurayı Devlet kanununun mevzubahs altıncı maddesi hükmünün de müeccel bulunmasını icap ettirmeyeceği aynı Şurayı Devlet kanununun altıncı maddesindeki bulunduğu sınıfta üç sene vazife görmek kaydının Şurayı Devlet memurlarının terfii için bir şart olduğu, hazinece aynı esasatı hukukiyeye istinaden dermeyer ve iddia edilmiş ise de Şurayı Devletçe buna kanaat olunamıyarak Meclisi Âliye müracaatla istihsal edilen 144 numaralı kararı tefsiri de 788 numaralı memurin kanununun 20 inci maddesinin tecili hakkındaki 927 bütçe kanununun 9 uncu maddesi hükmünün Şurayı Devlet kanununun 6 ncı maddesinde muharrere memurların terfi müddetine müteallik fıkraya da şamil olduğu tasrih edilmiş olmak itibarile memurin kanununun 25 inci maddesi hükmünün müeccel bulunması, hâkimler kanununun buna mütenâzır olan hükmünün de aynı suretle müeccel olmasını istilzam edeceği kanaatini tevlit etmektedir ve şu halde takdirname ile kıdem zammının terfide müessir olmaması lâzım gelir. Binaenaleyh Ankarada Ticaret Mahkemesi Reisliğine tayin edilmiş olan Münür Bey sabık memuriyet maaşile iki sene hizmet etmiş olmadıkça yeni memuriyet maaşını almaması iktiza eder. Bununla beraber noktai nazarda ısrar edildiği takdirde meselenin tefsiren halli cihetine gidilmesi lâzımdır) denilmektedir.

İhtilâfa sebep olan mevaddı kanuniyede müphemiyet ve mulâkiyet gibi tefsir kararı ittihazını icap ettirecek bir sebep bulunmamakla beraber tehaddüs etmiş olan şu ihtilâfın biran evvel bir neticeye iktiran etmesi selâmeti muamele namına bir emri zaruridir. Şöyle ki: hâkimler kanununun hükmü, hiç bir kanun ile tadil veya tecil edilmiş bulunmıyan 20 inci maddesindeki sarahata binaen aldıkları takdirnamelere göre yine aynı kanunun mevaddı muhtelifesinde tadat edilen derecelere terfi eden hükkâm ve ezcümle hâkimler kanununun 13 üncü maddesi mucibince altıncı derecede bulunduğu sırada 90 lira almakta iken almış olduğu takdirnameler dolayısıyla ikinci sınıf hâkimliğe yani temyiz âzalığına intihap ve tayin kılınan zevat dahi takdirnamelerin kıdem zammına olan tesirinin malî noktadan ademi kabulü takdirinde mezkûr ikinci sınıf hâkimliğe muhassas 100 lira maaş alamıyacaklar ve binnetice bu hal meslekte fevkalâde sâyi gayretlerle temayüz ederek hâkimler kanunu ahkâmına nazaran terfiye şayan olan hükkâmın mağduriyetini mucip bulunacağı gibi mer'iyet halinde bulunan hâkimler kanunu ile 1452 numaralı teadül kanunu hükümlerinin hüsnü suretle tatbik ve telifine de engel teşkil edecektir. arzu edilmeyen bu neticenin vukuuna mani olmak üzere Meclisi Âlice bir karar ittihaz buyrulması zmnında icap eden muamelenin ifasma müsaade buyrulmasını arzeylerim efendim hazretleri.

21 - XII - 1930

Adliye Vekili
Yusuf Kemal

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Adliye Encümeni

Karar No: 19

Esas No: 3/547

27 - I - 1931

Yüksek Reisliğe

Hâkimler kanununun takdirnamelerin kıdem zammına tesirine dair olan (20) inci maddesinin müeccel olup olmadığı hakkında Adliye ve Maliye Vekâletleri arasında tehdüd eden ihtilâfın halline dair olup Başvekâletin 28 - XII - 1930 tarih ve 6/58 numaralı tezkeresi Encümenimize havale edilmekle Adliye Vekili Yusuf Kemal Beyefendi huzur ile tetkik ve müzakere edildi:

Teşkilâtı esasıye kanununun 56 ncı maddesinde (Hâkimlerin evsafı hukuku, vezaifi maaş ve muhassasatları ve sureti nasıp ve azilleri kanunu mahsusile tayin olunur) denilmektedir. Memurin kanununda hâkimlere dahi şamil olacağı tasrih olunan hükümlerin hâkimler hakkında dahi tatbik ve cereyanı zarurî ise de böyle sarîh bir kaydı ihtiva etmeyip itlakı üzere yazılan hükümler teşkilâtı esasıye kanununun yukarıda yazılı 56 ncı maddesi hükmile mukayyettir.

1927 senesi muvazenei umumiye kanununun 9 uncu maddesinin ve 1930 bütçe kanununa merbut (H) cetvelinin işaret ettiği memurin kanununun 25 inci maddesindeki (müecceliyet) kaydı dahi bu kabilden olmakla hâkimlere şümülü bulunmıyacağı tekrâr ettiğinden encümence kararlaştırılan atide yazılan tefsir fıkrasının Heyeti Umumiyeye arzına ittîfakla karar verildi.

Bermueibi havale Bütçe Encümenine tevdi buyrulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim kılndı.

Ad. En. Reisi	Bu mazbatanın muharriri	Kâtip	Âza	Âza	Âza
Manisa			Mardin	Ankara	Antalya
Mustafa Fevzi	Sadık	Sadık	İ. Ferit	A. İhsan	Ahmet Saki
Âza	Âza				
Nazif	Reşat				

Tefsir fıkrası

927 senesi muvazenei umumiye kanununun 9 uncu maddesinin ve 930 bütçe kanununa merbut (H) cetvelinin işaret ettiği memurin kanununun 25 inci maddesindeki (takdirnamelerin müecceliyeti hakkındaki hüküm hâkimlere şamil değildir).

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. K. M. Encümeni

Karar No. 3

Esas No. 3/547

Yüksek Reisliğe

Hâkimler kanununun' takdirnamelerin kıdem zammına tesiri hakkında (20) inci maddesinin müeccel olup olmadığına dair Adliye ve Maliye Vekâletleri arasında tehdüd eden ihtilâfın halli için Başvekâletin 28 - XII - 1930 tarihli tezkeresile Adliye Encümeni mazbatası tetkik ve müzakere olundu.

Bu mesele hakkında encümen ekseriyetinin noktai nazarı şu merkezdedir; Maliye Vekâletinin noktai nazarının izahi yolunda zikrolunan ve Şurayı Devlet kanununun altıncı maddesindeki; (bulduğu sınıfta üç sene vazife görmek) kaydinin Şurayı Devlet memurlarının terfii için bir şart olduğu iddiası üzerine Meclisi Âliye müracaat olunarak 6 mayıs 1929 tarih ve 144 numaralı tefsir kararı

çıkırmıştır ki müddeası şudur: (788 numaralı memurin kanununun 20 inci maddesinin tecili hakkındaki hüküm Şurayı Devlet kanununun altıncı maddesinde mukarrer memurların terfi müddetine müteallik fıkraya da şamildir). Alâtarikılıkıyas hâkimler kanununun 20 inci maddesinde müeccel olması bu kararı tefsirinin icabatı zaruriyesindedir. Encümenin akalliyet fikri ve kanaati şu merkezdedir; her nekadar bu kararı tefsiri mevcut isede Şurayı Devlet kanununun altıncı maddesi hâkimler kanununun 20 inci maddesine kıyas edilemez. Hâkimler kanununun doğrudan doğruya hakkı kazayı haiz bulunan hâkimler hakkında olup halbuki Şurayı Devlet kanununun altıncı maddesi âzalardan gayri memur sıfat ve mahiyetini haiz olan zevat hakkında olup, Teşkilâtı esasiye kanununun 56 ıncı maddesinde tasrih olunan hâkimler kanununun hükmü müeddasından başka olduğundan Adliye Encümeninin noktai nazarma iştirak etmiştir. Bu bapta ki mazbata havalesi mucibince Bütçe Encümenine takdim olunur.

M. K. M. Encümeni Reisi	M. M.	Antalya	Edirne	
	Akalliyet fikrindeyim	Kâ.	Âza	Âza
Dr. Şinasi	A. Hilmi	Ahmet Saki	Faik	Atıf
Tokat		Âza	Âza	Âza
Âza	Âza	Celal Sahir		
B. Lûtfi	M. Faik	M. Kâzım		

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
M. No. 70
Esas No. 3/547

18 - III - 1931

Yüksek Reisliğe

Hâkimler kanununun 20 inci maddesinde yazılı takdirnamelerin kıdem zammına tesiri olup olmadığı hakkında Adliye ve Maliye Vekâletleri arasında çıkan ihtilâfın halline dair olup Başve-kâletin 28 - XII - 1930 tarih ve 6/58 numaralı tezkeresi ile Adliye Encümeni mazbatasını encümenimize havale edilmekle Adliye ve Maliye Vekilleri huzur ile tetkik ve müzakere olundu.

Esas mesele şudur: Evvelce kırk lira maaş almakta iken maaşı 1 - IX - 1929 tarihinde kırk beş liraya iblağ edildikten sonra vazifede gösterdiği liyakat ve fevkalâde mesaisine binaen kırk beş lira maaş derecesi olan 8 inci derecede kendisine hâkimler kanununun 20 inci maddesine istinaden üç adet takdirname verilmiş ve bu suretle 1 - IX - 1929 tarihinden 1 - IX - 1930 tarihine kadar kırk beş lira maaşla bir sene bilfiil vazife ifa etmiş ve zikrolunduğu veçhile aldığı üç adet takdirname ile de bir derece bir senelik kıdem zammı kazanmış olan Münir Bey, ahiren elli beş lira maaşla Ankara Ticaret Mahkemesi Reisliğine tayin edilmiştir. Mumaileyh kırk beş lira maaşı üzerinden bilfiil iki senelik terfi müddetini doldürmamış ve 1930 senesi bütçe kanunu ile müecceliyeti teyit olunan memurin kanununun 25 inci maddesinin hükmü hâkimler kanununun aynı hükmü ihtiva eyliyen 20 inci maddesini de tecile tabi tutmakta olduğuna binaen Ankara Muhasebe Müdür-lüğünce mumaileyhin elli beş lira maaşı verilmemekte olduğu ve Maliye Vekâletinin mütaleası da bu merkezde bulunduğu beyan olunarak hâkimler kanunu, teşkilâtı esasiye kanununun 56 ıncı maddesinde musarrah hususî bir kanun olmak itibarile umumî kanunlardan olan memurin kanununun 1930 senesi bütçe kanun ile müecceliyeti teyit olunan 20 inci maddesi ile alâkadar olmadığı ci-hetle hâkimler kanununun mezkûr yirminci maddesinin bu müecceliyette dahil olup olmadığı tef-siren halli talep olunmaktadır.

Dahilî nizamnamemizin 28 inci maddesi hükmüne tevfi kan bu hususta evvelâ, Memurin Encümeni-nin mütaleası sorulmuştur. Cevaben alınan mazbata münderecatına göre Şurayı Devletin teşkilât ve vazifelerine müteallik kanunun 6 ıncı maddesinde yazılı memurların terfi müddetine müteallik fik-

kanun dahi müecceliyeti evvelce tefsir edilmiş olunmasına binaen kıyas tarikile hâkimler kanununu aynı mahiyette olan 20 inci maddesi hükmünün de müeccel olması zarurî bulunduğu dermeyan olunmasına mukabil Adliye Encümeni mazbatasında; teşkilâtı esasiye kanununun mezkûr 56 inci maddesinde (hâkimlerin evsafı, hukuku, vezaifi, maaş ve muhassasatları ve sureti nasırları kanunu mahsusla tayin olunur) denilmekte olup memurin kanunu; hâkimlere şamil sarîh bir kaydı ihtiva etmeyip i'lakı üzere yazıldığı ve bu itibarla memurin kanununun 20 inci maddesinin müecceliyeti hâkimler kanununa şümüli olmadığı beyan ve bir fıkrai tefsiriye ilâve olunmuştur. Hâkimler kanunu münhasıran hâkimlerin sureti nasırları hakkında olmak itibarile bazı malî maddelerin bütçe kanununu ile müeccel bulunması hâkimler kanununda hâkimlerin usulü terfiine müteallik maddenin müecceliyetini tazammun etmezse de memurin maaşatının tevhit ve teadülü hakkındaki 24 mayıs 1922 tarihli ve 1452 numaralı kanunun hâkimler ve muallimler de dahil olduğu halde bilûmum Devlet memurlarına şamil olmasına ve bu kanunun 8 inci maddesinde mafevk dereceye terfi için kaç sene bir derecede bulunulmak lâzım geleceği tasrih edilmiş bulunmasına nazaran Ankara Ticaret Mahkemesi Reisliğine tayin olunan Münir Beyin bu maddede yazılı müddeti ikmal etmedikçe mafevk dereceyi aşını alamaması zaruridir. Binaenaleyh zati meselenin bu noktadan tefsiri mümkün görülememiştir.

Bu sebeple hâkimler kanununun 20 inci maddesinin tecile tabi olmadığı hakkında Adliye Encümenince serdolunan mütalea ve tefsire encümenimizce de iştirak edilmiş ve mezkûr encümene yapılan tefsir fıkrası aynen kabul olunarak Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	Rs. V.	M. M.	Kâtip	Âza	Âza	Âza
İstanbul	Burdur	Gazi Antep	Giresun	Aydın Mühendis	Erzurum	Elâziz
<i>Fuat</i>	<i>Vahit</i>	<i>Remzi</i>	<i>Kâzım</i>	<i>Mitat</i>	<i>Aziz</i>	<i>H. Tahsin</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	
Isparta	Konya	Kütahya	Maraş	Tokat		
<i>Mükerrem</i>	<i>K. Hüsnü</i>	<i>Niyazi Asım</i>	<i>Behcet</i>	<i>A. Şevki</i>		

Büyük Millet Meclisi ve müstemilâtındaki eşya hakkında 5/65 numaralı Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mzbatası

Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mzbatası

T. B. M. M.
M. H. T. Encümeni

Yüksek Reisliğe

Meclisi Âli salon ve odaları ile ambar, kütüphane ve elektrik santrali ve matbaada mevcut eşya defterleriyle tatbik edilerek tamamen mazbut ve kayıtlarına mutabık olduğu ve iyi muhafaza edilmekte olduğu görülmüş ve matbaa ayniyat ambarındaki levazım dahi bittetik usulü dahilinde sarfedildiği ve kayıtlarına muvafık bulunduğu anlaşılmış olduğu arz olunur.

19/III/1931

M. H. T. En. Reisi
Van
Hakkı

M. M.
Ankara
Rifat

Âza
Balıkesir
M. Cavit

Âza
Çankırı
Ziya

Âza
Konya
Mustafa

Ankara şehri su tesisatının ikmali için lüzum görülen tahsisat hakkında 1/864 numaralı kanun lâiyhası ve Dahiliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Sayı: 6/726

12 - III - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Ankara şehri su tesisatının ikmali için lüzum görülen tahsisat hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 11/III/1931 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Ankara şehri su tesisatının ikmali için 1712 numaralı kanunla 2 000 000 liralık taahhüt icrasına mezuniyet verilmişti. Bu kanun 1931, 1932, 1933 seneleri bütçelerine tahsisat ilâvesini âmir olup muhasebei umumiye kanununun 45 inci maddesi mucibince de kanunen ifası emrolunan hidemat karşılığının behemehal senesi bütçesine ithali mecburi ise de 1931 bütçesinin vaziyeti böyle bir tahsisatın ilâvesine imkân bahşetmemekte ve Ankara su işleri ise bilhassa son hastalıklar dolayısıyla ehemmiyetli bir mevzu teşkil eylemekte olduğundan bu itibarla hazine uhdesindeki millî müessesata veya Devlete ait hisse senetleri ve tahvilâtın satışları ile elde edilecek bedel veya bunların karşılık ittihazile temin olunacak iki milyon liraya kadar sarfiyat icrasına mezuniyet itası zarurî görülmüş ve gerek tahsisat ve gerek işletme işlerinin sureti icrasının lüzumu ihtiyaca göre İcra Vekilleri Heyetine terki icabı maslahata daha muvafık bulunmuş olmakla merbut kanun lâiyhası bu esas dairesinde tanzim ve takdim kılınmıştır.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye Encümeni
Karar No: 19
Esas No: 1/864

16/III/1931

Yüksek Reisliğe

Ankara şehri su tesisatının ikmali için Maliye Vekâletince hazırlanmış olan kanun lâiyhası ve esbabı mucibe mazbatası encümenimizce müzakere ve tetkik olunmuş ve ikinci madde metnine (olarak) kaydi ilâve edildiği gibi 5 inci maddedeki vekiller yerine de [İcra Vekilleri Heyeti] yazılarak lâiyhanın

rabulü kararlaştırılmıştır. Havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi olunur.

Da. En. Reisi	M. M.	Âza	Âza	Âza	Âza
Tekirdağ	Malatya	Balıkesir	Antalya	Amasya	Samsun
<i>Cemil</i>	<i>Muttalip</i>	<i>Fahrettin</i>	<i>Rasih</i>	<i>İ. Hakkı</i>	<i>Avni</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Amasya	Kars	Tekirdağ	Rize	Çorum	
<i>Esat</i>	<i>Baha Tali</i>	<i>M. Fayik</i>	<i>Atif</i>	<i>İ. Kemal</i>	

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
M. No. 74
Esas No. 1/864

21 - III - 1931

Yüksek Reisliğe

Ankara Şehri su tesisatının ikmalî için yapılacak sarfiyata dair olup Dahiliye Encümenince tetkik edildikten sonra encümenimize tevdi kılınan kanun lâiyhası Maliye Vekili Mustafa Ab-jülhalik Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Gönderilen esbabı mucibede izah olunan sebepler dolayısıyla kanun lâiyhası Dahiliye Encümeni-nin tadilâtı dairesinde encümenimizce de kabul edilmiştir. Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Reis	Rs. V.	M. M.	Âza	Âza	Âza
İstanbul	Burdur	Gazi Antep	Elâziz	Isparta	Kütahya
<i>Fuat</i>	<i>Vahit</i>	<i>Remzi</i>	<i>H. Tahsin</i>	<i>Mükerrem</i>	<i>Niyazi Asım</i>
Âza	Âza	Âza			
Sıvas	Sıvas	Balıkesir			
<i>Rasim</i>	<i>M. Remzi</i>	<i>A. Şuuri</i>			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ankara şehri su tesisatı için yapılacak istikraza ait kanun lâyihası

Madde 1 — Ankara şehri su tesisatının ikmal için 1712 numaralı kanunla verilen mezuniyete müsteniden yapılacak sarfiyata hazine de mevcut hisse senetleri ve tahvillerin satış bedelleri veya bunların mukabilinde aktolunacak istikraz hasılına karşılık ittihazna Maliye Vekili mezundur.

Madde 2 — Satış bdeelleri veya istikraz hasılı cari sene bütçelerine bir taraftan irat, diğer taraftan (Ankara su tesisatı) ünvanı altınad açılacak bir fasla tahsisat ilâve olunur.

Madde 3 — Tesisata nezaret ve masraflarının sureti icrası, işletme işleri İcra Vekilleri karar-namelerile tayin olunur.

Madde 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

11 - III - 1931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
S. İ. M. V.		
Hasta		

DAHİLİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Ankara şehri su tesisatı için yapılacak istikraza ait kanun lâyihası

MADDE 1 — Ankara şehri su tesisatının ikmal için 1712 numaralı kanunla verilen mezuniyete müsteniden yapılacak sarfiyata hazine de mevcut hisse senetleri ve tahvillerin satış bedelleri veya bunların mukabilinde aktolunacak istikraz hasılına karşılık ittihazna Maliye Vekili mezundur.

MADDE 2 — Satış bedelleri veya istikraz hasılı cari sene bütçelerine bir taraftan irat, diğer taraftan (Ankara su tesisatı) ünvanı altında Maliye Vekâleti bütçesinde açılacak bir fasla tahsisat olarak ilâve olunur.

MADDE 3 — Tesisata nezaret ve masraflarının sureti icrası, işletme işleri İcra Vekilleri karar-namelerile tayin olunur.

MADDE 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 5 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Memurin kanununun 2 inci muvakkat maddesinin 2 inci fıkrasının tefsiri hakkında 3/593 numaralı Başvekâlet tezkeresi Ve Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/790

21 - III - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Memurin kanunu mucibince her vekâletin yapacağı memurin kanununun tanzimine kadar inzibat komisyonunun vekiller tarafından teşkili icap edip etmiyeceğinin tefsiren bir karara raptı hakkında Maliye Vekâletinden yazılan 47 numaralı tezkere sureti leffen takdim kılınmıştır.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arna müsaade buyrulması rica olunur efendim.

Başvekil

İsmet

Maliye Vekâletinin 47 numara ve 20 - III - 1931 tarihli tezkeresi suretidir

788 numaralı memurin kanununun muvakkat ikinci maddesinin ikinci fıkrasında (her vekâlet ve daire tarafından yapılacak memurin kanunlarının nihayet 1927 senesi içtimaiyesi zarfında tanzimi ve B. M. M. ne sevki muktazidir) denilmekte ve inzibat komisyonlarının sureti teşekkülünü amir 52 inci maddesinde de (vekâlet inzibat komisyonları vekâletin memurlarına ait kanunlara göre teşekkül eder) diye bir hüküm vazedilmiş bulunmakta olduğuna işaret edilerek memurlar hakkında intibahî karar vermek salâhiyetini haiz olaninzibat komisyonlarının devamı ancak mevzubahs maddede vazedilen hükme göre her vekâletçe tanzim olunacak memurin kanunlarına tevfiakan istimal edilebileceğinden bahisle vekâleti acizi inzibat komisyonunun mezkûr 1927 senesi içtimaiyesinden sonra karar ittihazına salâhiyeti olamayacağına Şurayi Devletçe karar verilmiştir. Memurin kanununun umumî hükümleri tetkik edilecek olursa Şurayi Devletçe ittihaz edilen kararın mezkûr 52 inci maddesinin şimdiye kadar vaki ve Şurayi Müşarileyha kararlarıyla de müeyyet fili tatbika ile telifine imkân yoktur. Şöyle ki:

Mart 1926 tarihli memurin kanununun malî ahkâmından maadası neşri tarihinden muteber olacağı tasrih olunmuş ve mezkûr kanunun 23, 26 inci maddelerinde yazılı takdirname ve inzibatî cezaların bu tarihten itibaren mer'iyeti tabiî bulunmuştur. Bu iki maddenin mutlak hükümleri ise gerek takdirname gerek inzibatî cezaların inzibat komisyonları kararlarına iktiranını şart koşturmuştur. 52 inci maddenin 2 inci fıkrası hükmü Şurayi Müşarileyhanın son telâkkisi gibi müta-lea edildiği takdirde vekâlet memurlarına ait kanun yapılmaya kadar gerek ceza, gerek takdir-namelere ait hükümlerin tatbik olunmaması icap ederdi.

Çünkü mezkûr maddede 1927 senesi nihayetine kadar, yani vekâletlerin memurlarına ait kanunların tanzimi için tayin olunan müddet zarfında inzibat komisyonlarının sureti teşkili hakkında ayrıca bir hüküm yoktur. Halbuki mezkûr kanunun malî ahkâmından maadasının mart 1926 tarihinden itibaren mer'î olacağı hakkındaki sarahate binaen salifülârz maddelerin 1927 senesi nihayetine kadar mer'iyeti keyfiyeti şurayı müşarileyhanın son kararında kabul edilmiştir. Şu itibarla şuranın mesnedi olan fıkra, bu defa izhar buyrulunan noktai nazarı cerheder. Vekâleti acizi 52 inci ve

muvakkat maddenin 2 inci maddelerile mer'iyete ait 91 inci maddeyi ve bu kanunun ahkâmı umumiyesini bir arada mütalea etmek lüzumuna kanidir. Bir kanunun imali kaidei hukukiyesine göre mer'iyeti tarihinden itibaren inzibat komisyonu kararlarına muallak hükümlerinde mer'i olması lâzımdır. Ancak Vekâlet memurları kanunlarının tanzimine kadar vekâlet inzibat komisyonlarının sureti teşkili hakkında kanun sakittir. Bu takdirde yine aynı kaidei hukukiyeye istinaden vekâlet işleminde icraî kudret ve salâhiyetle mücehhez vekillerin inzibat komisyonlarını teşkil etmesi lâzımdır. Bu komisyonların vekâlet memurlarına ait kanunların tedvin ve neşrine kadar mer'i olması da yine yukarıda arzolunan kanunun imali lüzumu noktasından zaruridir. Yüksek Meclisin yine malûmudur ki muazzam bir Devlet işi mahiyetinde bulunan tevhit ve teadül kanununun tanzimi Hükûmet ve Meclisi Âliyi senelerce işgal etmiş, umum teşkilât esaslarını ihtiva edecek memurlar kanunları da büyük bir teenni ve ihtiyatı telkin etmekte bulunmuştur. Şu esbap ve mülâhazalarla vekâletlere ait memurlar kanunlarının tanzimine kadar vekâlet inzibat komisyonlarının vekiller tarafından intihap ve teşkili vazı kanunun maksadına ve mezkûr kanunun ruh ve esasına muvafık olacağı vekâleti acizice mütalea edilmekte olduğundan keyfiyetin tefsiren halli için B. M. Meclisine arzına müsaada buyrulmasını istirham eylerim efendim.

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. K. M. Encümeni

Karar No. 5

Esas No. 3/595

22 - III - 1931

Yüksek Riyasete

Memurin kanunu mucibince her vekâletin yapacağı memurin kanununun tanzimine kadar inzibat komisyonunun vekiller tarafından teşkili icap edip etmeyeceğinin, tefsirine dair Başvekâletten mevрут ve encümenimize muhavvel 21 mart 1931 tarih ve 6/790 numaralı tezkere ile Maliye Vekâletinin 20 mart 1931 tarih ve 47 numaralı tezkeresi sureti encümenimizce tetkik ve mütalea edildi.

788 numaralı memurin kanununun muvakkat ikinci maddesinin ikinci fıkrasında (her vekâlet ve daire tarafından yapılacak memurin kanunlarının nihayet 1927 senei içtimaiyesi zarfında tanzimi ve B. M. Meclisine sevki muktazidir) denilmiş olmasına istinaden Şurayi Devletçe bu bapta verilen bir kararda memurlar hakkında intibahî karar vermek salâhiyetni haiz olan inzibat komisyonlarının devamı ancak mevzubahs maddede vazedilen hükme göre her vekâletçe tanzim olunacak memurin kanunlarına tevfikân istimal edilebileceğinden Maliye Vekâleti inzibat komisyonunun mezkûr 1927 senei içtimaiyesinden sonra karar ittihazına salâhiyeti olmayacağı tasrih edilmiştir. Halbuki mezkûr memurin kanununun muvakkat ikinci maddesinin ikinci fıkrasındaki kayıt her halde 1927 senei içtimaiyesi zarfında Meclise sevki muktazi olan memurin kanunlarının vekâletler tarafından sevk edilmiş veya Meclisten çıkmış olması o tarihe kadar muayyen vazifelerin ifasına salâhiyetten tanınan heyetlerin ondan sonraki zaman için bu salâhiyetlerini refedemeyeceğine ve memurin kanununun ahkâmı umumiyesinin ruh ve medlûlüne göre bu salâhiyeti ilga edecek bir kayıt bulunmamasına nazaran vekâletler tarafından tanzim ve Meclisi Âlice tasdikı muktazi olan memurin kanunlarının meriyete gireceği zamana kadar bu heyetlerin bittabi salâhiyetleri devam edeceği cihetle keyfiyetin tefsire muhtaç olmadığına müttetikân karar verildi.

Müstacelen müzakeresini Heyeti umumiyenin tasvibine arz ve teklif eyleriz.

M. K. M. En. Rs.	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
İstanbul		Antalya		Tokat	Manisa
Dr. H. Şinasi	A. Hilmi	Ahmet Saki	Abdullah	B. Lûtfi	D. Saim
Âza	Âza	Âza			
	Mardin				
M. Fayıl	Atıf	Nuri	M. Kâzım		

Seferde ve sefer mahiyetindeki mühim harekâtı askeriye ile büyük manevrelerde askere verilecek gıda hakkında 1/860 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/612

2 - III - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Seferde ve sefer mahiyetinde mühim harekât ile manevralarda fazla beden zayıflığını mucip olacak günler için askerinin istihkakı hakkında M. M. Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 25 - II - 1931 tarihli içtimamında tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe ile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Askerî hizmet hizada bile fazla kuvvet sarfını müstelzem ve yorucudur. Vücut sarfettiği maddî kuvveti ancak yemek ile temin edebileceği tabiidir. Seferde askerî hizmet meşak ve mezahimle doludur. Hazarda verilen yemekle seferde askerinin sıhhatini korumak mümkün olamaz. Vücutun böyle eziyetli çalışmaya tahammül edebilmesi için başta kâfi yemek olmak şartile sıhhat kaide-lerine riayet edebilmesi de lâzım geldiği malûmdur. Binaenaleyh seferde büyük manevra zamanlarında askerinin çok kuvvet sarfettiği ve uykusuzluğa ve sair mahrumiyetlere ve muhtelif hava tesirlerine maruz bulunduğu günlerde bir taraftan yaşamak için ihtiyacı olan gıdayı almakla beraber fazla vücut zayıflığından telâfisini temin edecek surette kanunda yazılı gıdaların günlük asker istihkakı olarak kabulü bir zarureti fenniyedir. Ancak memleketimizde halen menabii ve vesaiti nakliyenin malûm vaziyetinden dolayı seferber kıtaatın iâşesi pek mühim bir mesele teşkil ettiğinden mevadî iâşe sarfiyatının kumanda heyeti âliyesinin takdir ve tenzihine tayin edilmesi teemmül olunmuştur. Bu suretle seferde ordunun iâşe muvazenesi en emin bir surette tanzim edilmiş olur. Bir neferin hazarî istihkakile seferin ve manevrelerin istilzam ettiği günlere münhasır olmak üzere verilecek işbu istihkak arasındaki fiyat farkı yevmiye 9 kuruştur.

Halen 2 senede bir yapılan büyük manevrelere hazarî 2 kolordunun takriben 25 bin nefer iştirak edeceği ve bunlara 10 gün kuvvetli yemek verileceği kabul edilirse bunu hazarî bütçeye:

Nefer	Gün	Gün
25000 X	10 X	9 = 22 500 lira

kadar fazla bir masraf tahmil edeceği bilhesap taayyün etmektedir ki bu masraf bütçenin muayyenat faslı meyanında idaresi suhuletle mümkün olacaktır.

Seferde ise bu rakamın nisbet dairesinde tezayüt edeceği şüphesiz ise de seferî muayyenat

bütçesi dahi aynı suretle artacağından mahdut günlerde verilecek kuvvetli gıda masrafı da muayyenat bütçesi meyanında idare olunabilir. Binaenaleyh askerin fevkalâde mezahim ve meşaka maruz kaldığı günlerde pek mühim olan sıhhat ve kuvvetlerinin muhafazası için muhtaç olduğu gıdayı temin edecek olan melfuf lâyihai kanuniye tanzim ve takdim olunmuştur.

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar No: 16

Esas No: 1/860

18/III/1931

Yüksek Reisliğe

Seferde ve sefer mahiyetindeki mühim harekât ile manevralarda askere fazla gıda verilmesine dair, Başvekâletin 2 - III - 1931 tarihli 6/612 numaralı tezkeresile encümenimize havale buyrulan kanun lâyihası esbabı mucibe mazbatasile beraber ve M. M. Vekili Beyin huzurile müzakere ve mütalea edildi.

M. M. Vekâletinin esbabı mucibesinde yazıldığı gibi işbu kanun lâyihası büyük ehemmiyeti haiz olmakla beraber askerin tayinatına dair ahkâm ve mevzuatta şimdiye kadar mevcut olan bir noksanı da bertaraf etmektedir.

Malûm olduğu üzere: Mühim vazifenin muvaffakiyetle ifası için uzun süren cebrî ve sürekli gece yürüyüşlerinden veya bir meydan muharebesinden veya çetin bir müsademedden sonra asker bedenen çok kuvvet sarfetmiş ve kuvvetten düşmüş olur. Maddî bu yorgunluk ve ekseriya mevsimin ezici tesirleri de bedenî ziyatı ziyadeleştirir. Keza yapılması muktazi uzun bir yürüyüşten veya bir taarruz veya bir hücumdan veya vücutça kuvvet ve gayret sarfedilmesini mecburî kılan mühim harekâtın icratına geçmezden evvelki günlerde askeri çok zinde kılmak için alelâde muayyen gıdadan fazla gıda verilmesi lâzım geldiği son harbin de bir çok tecrübelerile fennen tahakkuk etmiştir.

Bu gibi pek mühim hallerde çok masraf edilmemesi hususu da nazarı dikkate alınarak mahdut müddetlerle büyük kumanda salâhiyeti bulunanların emri hususlarile askere kuvvetli tayın verilmesini amir olan bu kanun cümhuriyet ordusunun tekemmülü sahasında atılmış olan adımlardan birini teşkil eder.

Kanun lâyihasının serlevhası, maddelerde yazılı hükümleri zikretmektedir. Bu tertip şekli, zait görülerek serlevhanın (kuvvetli tayın) suretinde yazılması ve lâyihanın, metni itibarile askeri tayinat ve yem kanununa yeni hükümler ilâve edildiğinden ona göre zeyil olarak kabulü tensip olundu. Lâyihanın maddelerine gelince:

1 inci maddedeki (. . . olacak günler için askerin istihkakı berveçhi atidir) cümlesi yerine maksadı açık izah için (. . . olacak hallerde askerin günlük tayın istihkakı berveçhi atidir) cümlesinin yazılması; ve aynı maddedeki (300 gram yaş sebze veya kuru sebze) ibaresinden sonra ve konserve istimaline müsait hallerde buna imkân bırakılması için (veya 100 gram komprime çorbalık sebze) ibaresinin ilâvesi;

2 inci madde nihayetindeki (verebilir) kelimesi yerine ifadeyi kat'ileştirmek için (verir) kelimesinin konması;

3 üncü maddede yazılı salâhiyetin seferde ordu kuvvayı asliyesinden müfrez olarak icrayı hareket eden büyük cüzütamlar kumandanlarına ve hazarda sefer mahiyetindeki mühim harekâtı idare eden en büyük rütbeli kumandana da teşmilinin faydalı ve lüzumlu bulunduğu mülâhaza edilerek maddenin o suretle tadili;

Diğer 4, 5, 6, 7, 8, 9 numaralı maddelerin aynen kabulü kararlaştırıldı.

Yukarıda yazılı izahat dairesinde işbu kanun lâyihasının tasvibile havale veçhile evrakın Bütçe Encümenine tevdiine encümenimizce karar verildi.

Mal. En. Rs. namına <i>İhsan</i>	M. M. İstanbul <i>İhsan</i>	Kâtip Bitlis <i>Muhiddin Nami</i>	Âza Tokat <i>B. Lûtfi</i>	Âz Ordu <i>Recai</i>	Âza Kırşehir <i>L. Müfit</i>
Âza Afyon Karahisar <i>M. Kâzım</i>	Âz Konya <i>Hüsnü</i>	Âza Cebelibereket <i>Naci</i>			

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
M. No. 75
Esas No. 1/860

21 - III - 1931

Yüksek Reisliğe

Seferde ve sefer mahiyetinde mühim harekât ile büyük manevrelerde fazla beden zayıyatını mucip olacak günler için askerinin istihkakı hakkında olup Millî Müdafaa Encümenince tetkik edildikten sonra encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası Millî Müdafaa Vekili Zekâi Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu. Teklif olunan lâyihada Millî Müdafaa Encümenince yapılan tadilat encümenimizce de aynen kabul edilmiş ve üçüncü madde ibare itibarile yeniden yazılmıştır.

Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Reis İstanbul <i>Fuat</i>	Reis V. Burdur <i>Vahit</i>	M. M. Gaziantap <i>Remzi</i>	Kâtip <i>Kâzım</i>	Isparta <i>Mükerrem</i>	Tokat <i>Şevki</i>
Kütahya <i>Niyazi Asım</i>	Bursa <i>Muhlis</i>	Maraş <i>Behçet</i>			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Seferde ve sefer mahiyetindeki mühim harekâtı askerîye ile büyük manevralarda fazla beden zayıflığına karşılık olmak üzere mahdud günlerde askere verilecek gıda hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Seferde ve sefer mahiyetinde mühim harekât ile büyük manevralarda fazla beden zayıflığını mucip olacak günler için askerînin istihkakı berveçhi âtidir:

Gram

1000	Ekmek
300	Et veya 200 gram et konservesi veya 150 gram kavurma veya kıyma
150	Bulgur
50	Yağ
300	Yaş sebze veya 100 gram kuru sebze
25	Şeker
1	Çay
20	Soğan
20	Tuz
30	Sabun

MADDE 2 — Birinci maddede bahsi geçen harekâtın « sefer mahiyetinde mühim hareket olduğuna Büyük Erkânı Harbiye Reisliğinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti karar verebilir.

MADDE 3 — Bu istihkak seferde ordu kumandanlarından itibaren daha büyük makamların ve büyük manevralarda müdiri harekâtın emri mahsusile verilir. Bunun azamî hududu beş gündür. Mecburiyet halinde tekrar edilebilir.

MADDE 4 — Ekmek verilmediği günlerde 700 gram peksemet verilecek ve peksemetten başka hiç bir erzak verilemezse peksemetin miktarı 1250 grama iblâğ olunacaktır.

MADDE 5 — Et istihkakı sığırdır, sığır eti bulunmayan mahallerde bu istihkak koyun, keçi ve balık olarak ve mecburiyet halinde sair etlerden verilebilir.

MADDE 6 — Mahrukat ve tenvirat istihkakı 14 Eylül 1930 tarihli tayinat ve yem kanunu mucibinue verilir.

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN TADİLİ

12 Eylül 1930 tarihli (askerî tayinat ve yem) kanununa müzeyyel (kuvvetli tayin) hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Seferde ve sefer mahiyetinde mühim hareket ile büyük manevralarda fazla beden zayıflığını mucip olacak hallerde askerînin günlük tayin istihkakı berveçhiatidir:

Gram

1000	Ekmek
300	Et veya 200 gram et konserve veya 150 gram kavurma veya kıyma;
150	Bulgur
50	yağ
300	yaş sebze veya 100 gram kuru sebze veya 100 gram kompirime çorbalık sebze
25	Şeker
1	Çay
20	Soğan
20	Tuz
30	Sabun.

MADDE 2 — Birinci maddede bahsi geçen harekâtın sefer mahiyetinde mühim hareket olduğuna Büyük Erkânı Harbiye Reisliğinin teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti karar verir.

MADDE 3 — Bu istihkak seferde ordu kumandanlarının ve ya daha büyük makamların ve müfrez olarak icrayı hareket eden liva ve daha yukarı kıta kumandanlarının kendi mes'uliyetleri altında verecekleri emir ile ve sefer mahiyetindeki mühim hareketlerde harekâtı idare eden en büyük kumandanın yine kendi mes'uliyeti altında vereceği emir ile ve büyük manevralarda müdiri harekâtın emri mahsusile verilir. Bunun azamî hududu beş gündür. Mecburiyet halinde tekrar edilir.

MADDE 4 — Aynen

MADDE 5 — Aynen

MADDE 6 — Aynen

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADILI

MADDE 1 — Millî Müdafaa Encümeninin birinci maddesi aynen kabul.

MADDE 2 — Millî Müdafaa Encümeninin ikinci maddesi aynen kabul.

MADDE 3 — Bu istihkak seferde ordu kumandanlarının ve daha büyük kumandanların ve sefer mahiyetindeki mühim hareketlerde harekâtı idare eden en büyük kumandanın ve büyük manevralarda müdiri harekâtın emri mahsuslarile verileceği gibi seferde müfrez olarak icrayı harekât eden liva ve daha yukarı kıt'alar kumandanlarının da kendi mes'uliyetleri altında verecekleri emirle ita olunur.

MADDE 4 — Aynen

MADDE 5 — Aynen

MADDE 6 — Aynen

MADDE 7 — Bu istihkakın cümlesi kabili mübadeledir.

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden müteberdir.

MADDE 9 — Bu kanunun hükümlerini icraya Müdafaai Milliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

25 - II - 1931

MADDE 7 — Aynen

MADDE 8 — Aynen

MADDE 9 — Aynen

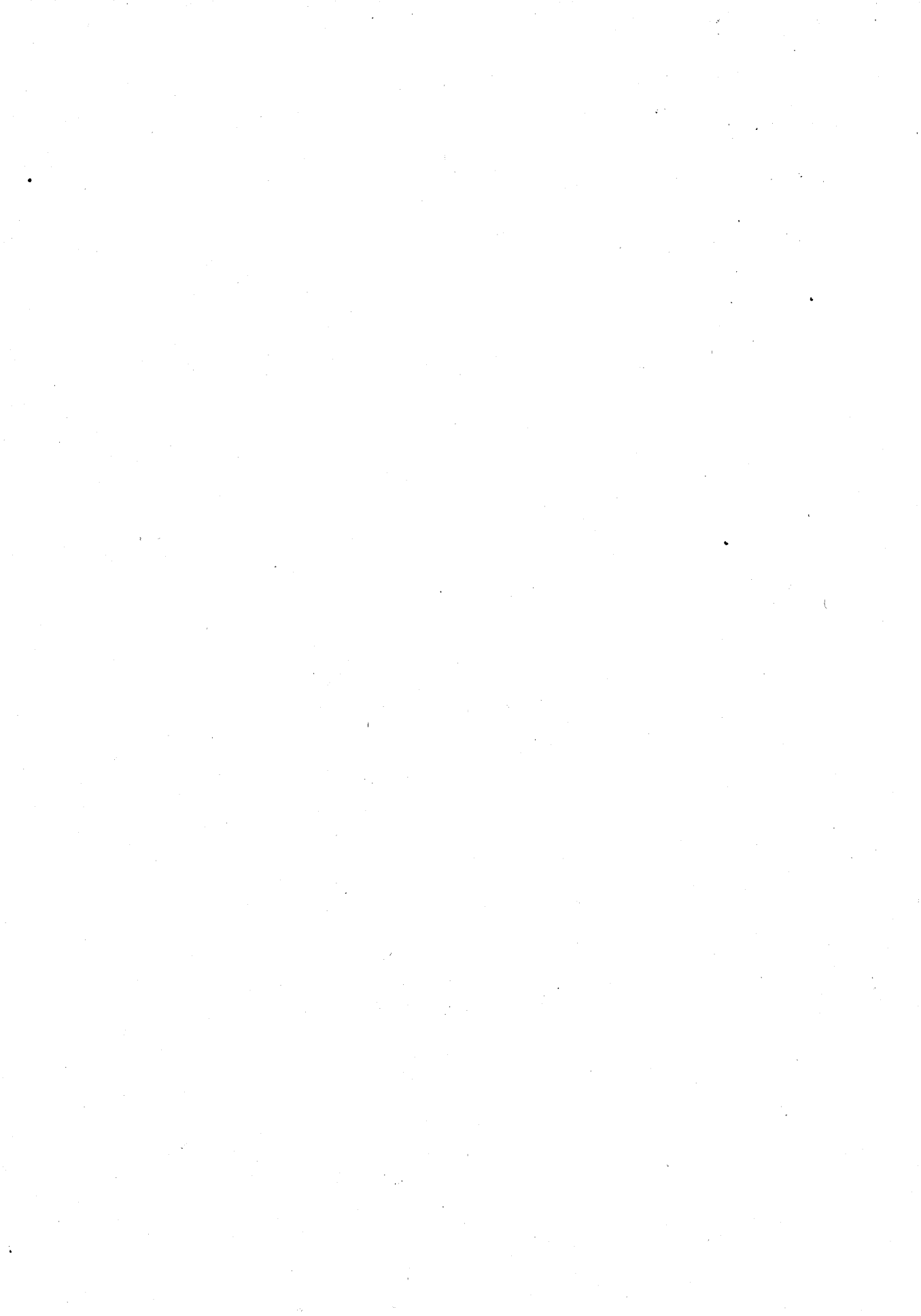
Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
S. İ. M. V.		
<i>Dr. Refik</i>		

MADDE 7 — Aynen

MADDE 8 — Aynen

MADDE 9 — Aynen

Türkiye Cümhuriyetile Romanya Krallığı arasında akdedilen mezarlıkların muhafazasına dair itilâfnamenin tasdiki hakkında 1/773 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Dahiliye ve Hariciye Encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekâlet
Muamelât Müdürlüğü
Sayı : 6/ 4279

7 - II - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Lozan muahedesinde münderiç mezarlıklar hakkında Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında imza olunan itilâfname tasdiki için Hariciye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 30-II-930 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabs mucibe mazbatası

Hükümetiniz Lozan muahedesinin 126. ıncı maddesinde münderiç mezarlıkların muhafazasına mütedain hükümlere tevfiқан Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında Bükreşte 18 Eylül 1930 tarihinde imza edilen itilâfnameyi yüksek tasvibinize arz ediyon.

27 ağustos 1916 tarihinden beri harp ve harbe müteallik sebepler dolayisile vefat etmiş kara ve deniz askerlerinin ve askerî ve sivil üsera mezarlıklarının muayyen mahallerde tevhit ve tesbiti ile muhafazaları ve bu suretle tayin edilecek arazinin Devlete ait olduğu takdirde mütekabilen ve müebbeden terk ve ferâğını tazammun eden işbu itilâfname Romanyadaki harp mezarlıklarımız için şerefli ve mümtaz bir mevki temin etmekte ve memleketimizdeki Romanya mezarlıklarının da bizim için az külfetli ve her cihetten elverişli bir surette muhafazalarına amil olmaktadır.

Buna binaen, Hükümetiniz yüksek tetkikinize arzylediği bu itilâfnamenin tasdikını tazammun eden kanunun Büyük Millet Meclisi tarafından tasdik ve kabulünü istirham eyles.

Milli Müdafaa Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. M. Encümeni
Karar № 7
Esas № 1/773

15-XII-1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında Bükreşte 18 eylül 1930 tarihinde imza edilen mezarlıkların muhafazasına dair itilâfnamenin tasdiki hakkında olup Başvekâletin 7-XI-930 tarihli ve 6/4179 numaralı tezkeresile encümenimize havale buyrulmuş olan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatasile merbutu « itilâfname » mütalea ve müzakere edildi.

Esbabı mucibe mazbatasında zikredilen mütaleat ve izahat encümenimizce muvafık görülmüş ve kanun lâyihasının kabulü için Heyeti Umumiyyeye arzına karar verildi.

M. M. En. Rs.	M. M.	Kâ.	Âza	Âz	Âza	Âza
Namına	İstanbul	Bitlis	Diyarbakir			Konya
İhsan	İhsan	Muhiddin Nami	Kâzım	Ahmet Saffet	A. Rıza	Hüsnü
Âza	Âza	Âza				
Recai	M. Kâzım	Faik				

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Dahiliye Encümeni
Karar № 9
Esas № 1/773

22 - XII - 1930

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında Bükreşte 18 eylül 930 tarihinde imza edilen mezarlıkların muhafazasına dair itilâfnamenin tasdiki hakkında olup encümenimize havale buyrulmuş olan kanun lâyihası ve esbabı mucibe mazbatasile (itilâfname) ve Milli Müdafaa Encümeni mazbatası tetkik ve müzakere olundu.

Esbabı mucibe mazbatasında dermeyan olunan mütaleat ve izahat encümentimizce de muvafık görülerek mezkûr itilâfnamenin tasdikine dair kanun lâyihası aynen kabul edilmiş ve Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz edilmek üzere makamı Riyaseti celileye takdim olunmuştur.

Dahiliye En. R. Na.	Reis V.	Bu M. M.	Âza	Âza	Âza
Adana	Adana	Bahkesir	Samsun	Çorum	Rize
Hilmi	Hilmi	Fahrettin	Avni	İ. Kemal	Atıf
Âza	Âza	Âza			
Niğde	Malatya	Ordu			
M. Ata	Vasıf	İsmail			

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Hariciye Encümeni
Karar №
Esas № 1/773

21-III-1931

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında 18 Eylül 1930 tarihinde Bükreşte imza edilen mezarlıkların muhafazası hakkındaki itilâfnamenin tasdikına ait olup encümenimize havale buyrulmuş olan kanun lûyihası ve merbutu, Millî Müdafaa ve Dahiliye Encümenlerinin mazbatalarıyla birlikte tetkik ve müzakere edildi.

Hükûmetin, Millî Müdafaa ve Dahiliye Encümenleri tarafından da kabul ve tasvip edilmiş olan esbabı mucibe mazbatasındaki izahat ve mütaleatı encümenimizce de muvafık görülerek mezkûr itilâfnamenin tasdikına dair kanun lâyihası aynen kabul edilmiş ve Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunmak üzere takdim kılınmıştır.

Ha. E. Reisi	M. M.	Kâ.			
Erzurum	Siirt	Edirne	Antalya	Bursa	Kocaeli
Seffet	Mahmut	Zeki Mesut	Şevket	Münir	İ. Süreyya
Mardin	Samsun		Sivas		
Vakup Kadri	Nusrat Sadullah		Necmettin Sadik		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında aktedilen (mezarlıkların muhafazasına dair) itilâfnamenin tasdiki hakkında kanun lâyihası

Madde 1 — Lozan muahedесinin 126 ıncı maddesinde münderiç mezarlıkların muhafazasına mütedair hükümlere tevfiikan Türkiye Cümhuriyeti ile Romanya Krallığı arasında 18 Eylül 1930 tarihinde Bükreşte imza edilmiş olan itilâfname kabul ve tasdik edilmiştir.

Madde 2 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3 — İşbu kanunun icrasına Millî Müdafaa, Dahiliye, Hariciye ve Maliye Vekilleri memurdur.

39-XI-930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V. V.	Da. V.	Ha. V.
İsmet	Yusuf Kemal	Dr. Refik	İçtimada bulunmadı	İçtimada bulunmadı
Ma. V.	Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
Hasta	Esat	Zekâi	Mustafa Şeref	Dr. Refik

LOZAN MUAHEDESİNİN 126 İNCİ MADDESİNDE MÜNDERİÇ MEZARLIKLARIN MUHAFAZASINA MÜTEDAİR HÜKÜMLERE TEVFIKAN TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ROMANYA KIRALLIĞI HÜKÜMETİ ARASINDA MÜN'AKİT İTİLÂF

Madde — 1

Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti ile Romanya Kırallığı Hükümeti Lozan muahedesinin 126 ıncı maddesinde mevcut hükümlere tevfiikan, müteakibliyet esası üzerine, ve mezkûr muahedenamenin 124 üncü ve 125 inci maddelerinin mevzuunu teşkil eden hükümlere hâle gelmeksiz her iki memleketin 27 ağustos 1916 tarihinden beri muharebe meydanlarında ölmüş veyahut meceruhiyet, kaza veya hastalık neticesinde vefat etmiş bulunan kara ve deniz askerleriyle aynı tarihten beri esarete iken vefat etmiş olan harp esirleri ve sivil mevkıflarının, mezarlıklarının, metfenlerinin idare ve muhafazasını tanzim hususunda bir itilâf aktine karar vermişlerdir.

Madde — 2

Türkiye Hükümeti ile Romanya Hükümeti tarafından merkatler, mezarlıklar ve metfenlerle tezkiri nam abidelerine müteallik meseleleri mahallinde tanzim etmek maksadile müttefikan bir komisyon tayin olunacaktır.

Komisyon Yüksek Âkitlerden her bir yer için ikişer olmak üzere dört âzadan teşekkül edecek ve işbu itilâfname mer'iyet mevkiine konduktan üç ay sonra vazifesini ifaya başlayacaktır.

Bu komisyona

- 1) Türkiyede, Türkiye Hükümetinin iki mümessilinden biri,
- 2) Romanyada, Kırallık Hükümetinin iki mümessilinden biri riyaset edecektir.

Komisyon :

- a) ~~Emvatarı~~ defnedildiği ve defnedilmiş olabileceği mntakaları keşif ve tayin ve mevcut merkatleri, metfenleri, mezarlıkları ve abideleri tesbit etmek,
- b) İcabında mezarlıkların birleştirilmesine tevessül şartlarını tesbit, birleştirme mezarlıkların, metfenlerin ve rezkolunacak abidelerin yerlerini tayin ve bu yerlerin hudutlarını tahdit etmek,
- c) Hüviyetleri tayin olunmuş ölülerle esarete vefat etmiş harp esirlerinin ve sivil mevkıfların hüviyetlerini tayin için fâideli tafsilâtın ilâvesile tam bir cetvelini tanzim eylemek,
- d) Merkatler, mezarlıklar, meftenler ve tesis edilmiş veya edilecek abidelerin kat'î plânlarını tasvip ettirmek üzere ait oldukları hükümetlere tebliğ eylemek ile mükellef olacaktır.

Madde — 3

Filhal birleştirilmiş olup yukarıda mezkûr komisyon tarafından birleştirilmiş olduğu teyit edilen merkatlar müstesna olmak üzere 27 ağustos 1916 tarihinden beri Romanyada vefat etmiş türk kara ve deniz askerlerinin merkatleri, icabında, Türkiye tarafından izhar olunacak arzuya tevfi-kan Bükreş, İbrail, Kalas ve Mecidiye şehirlerinde veya bunların civarında hassatan tesis olunacak dört mezarlık ta birleştirilecektir.

Madde — 4

Bükreşte mezarlıklar, merkatler, metfenler ve tezkiri nam abideleri filhal mevcut olan müslüman mezarlığında tesis edilecektir.

Türkiyede defnedilmiş olan Romanyalıların merkatleri, mezarlıkları, metfenleri ve tezkiri nam abideleri İstanbulda birleştirilecektir.

Madde — 5

Yüksek Âkitler kendi ülkeleri dahilinde devlete ait ve 3 üncü ve 4 üncü maddelerde tayin olu-

nan havalide kâin bulunup yukarıda mezkûr komisyon tarafından, birleştirme mezarlıkları, metfenler ve tezkiri nam âbideleri tesisi için lüzum gösterilen arsayı yekdiğerine müebbeden terketmeyi taahhüt ederler.

Bu terk keyfiyetinin Türkiyede terkolunan arazi üzerinde Türkiye hâkimiyetine ve Romanyada terkolunan arazi üzerinde Romanya hâkimiyetine hâlel iras etmez.

Madde — 6

Yüksek Âkitler terkolunan arsaları işbu itilâfta tahsis olunmadan gayri surette kullanmaga ve kullanılmasına müsaade etmemegi taahhüt ederler.

Tahsisi fekkedilecek ve âbide rekzi için de istimal edilmeyecek olan merkat ve mezarlıklar arsaları Türkiye Hükûmetine rücu edecektir.

Madde — 7

Yüksek Âkitler yukarıda mezkûr fekkedilen araziye, mezarlıklar da dahil olduğu halde, her zaman teftiş ettirmek hakkını haiz olacaklardır.

Madde — 8

Yüksek Âkitler, Türkiye ve Romanyada kâin merkatlerin mezarlıkların, metfenlerin ve tezkiri nam âbidelerinin, kendi tebaaları arasında tayin olunacak sivil bekçiler marifetile muhafazasını temin etmek hakkını haiz olacaklardır.

Bekçilerin adedi her mezarlık için yalnız bir bekçiden fazla olmayacaktır.

Madde — 9

Yukarıda zikrolunan arazinin dahil ve haricinde bekçilerin betahsis istimleri için tayin edilen meskenlerden başka hiç bir bina veyahut her hangi bir inşaat vücade getirilmeyecektir.

Madde — 10

Bu suretle terkolunan arsalar hiç bir nevi icar bedeline, resme veya vergiye tabi tutulmayacaktır. Türkiye ve Romanya Hükûmetleri salâhiyettar mümessillerile, merkatleri, mezarlıkları, metfenleri ve âbideleri ziyaret arzusunda bulunan eşhas için, Türkiye ve Romanyada mer'î kanunlarda mevcut ahkâm ve kaydi ihtiraziler altında oralara dühul serbest olacaktır.

Madde — 11

Yüksek Âkitler işbu itilâfnamenin tamamile ve mükemmelen tatbiki hususunda her türlü yardım ve kolaylığı göstereceklerdir.

Madde — 12

Türkiye Hükûmeti ve Romanya Hükûmeti merkatler, mezarlıklar ve âbidelerin ikincel maddede zikrolunan komisyon tarafından tanzim olunacak kat'î pilânlarını işbu itilâfnamenin mer'iyet mevkiine konulmasından itibaren azamî altı aylık bir müddet zarfında tasdik edeceklerdir.

Madde — 13

İşbu itilâfname her iki Hükûmet tarafından tasdik olunacak ve tasdiknameler mümkün olduğu kadar süratle Ankarada teati edilecektir.

Bükreşte iki nüsha olarak 18 Eylül bin dokuz yüz otuz tarihinde tanzim edilmiştir.

Türkiye Maslahatgüzarı
Memet Ali

Romanya Hariciye Nazır Vekili
Alex. Vajda - Voevod

PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti Hükümetini temsil eden, Türkiyenin Bükreş Maslahatgüzarı Memet Ali Tevfik Bey ile Romanya Kırallığı Hükümetini temsil eden Hariciye Nazır Vekili Müsyü A. Vaida-Voevod bu gün Dahiliye Nezaretinde birleşmişler ve, usulüne muvafık ve muteber görülen safâhiyetnamelelerini teati eyledikten sonra Lozan Muahedesinin 126 ıncı maddesinde münderiç mezarlıkların muhafazasına mütedair hükümlere tevfiakan Türkiye Cümhuriyeti Hükümeti ile Romanya Kırallığı Hükümeti arasında mün'akit itilâfnameyi imza etmişlerdir. Bükreşte iki nüsha olarak 18 eylül bin dokuz yüz otuz tarihinde tanzim edilmiştir.

(Mühür)
Memet Ali

(Mühür)
Alex. Vaida-Voevod

Türkiye ve Litüvanya Cümhuriyetleri arasında aktolunan muhadenet muahedenamesinin tasdiki hakkında 1/811 numaralı kanun lâyihası ve Hariciye Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube : 6

Sayı : 6/280

25 - XII - 1930

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

• Türkiye Cümhuriyetile Litüvanya Cümhuriyeti arasında aktolunan muhadenet muahedesinin tasdiki hakkında Hariciye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 18-1.1931 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Hariciye Vekâletinin 13-III-1931 tarih ve 757/14 numaralı tezkere melfufudur.

Esbabı mucibe mazbatası

Türkiye Cümhuriyeti ile Litüvanya Cümhuriyeti arasında aktolunan muhadenet muahedesini kanun lâyihasile birlikte Büyük Milet meclisinin tasvibine arzu olunur.

Aükümeti Cümhuriyemiz, teessüsünden beri bilumum devletlerle siyasi münasebet tesis ve bu münasebatı tanzim için muhadenet muahedeler akteylemekte olduğu cihetle baitık hükümetleri meyamına dahil olan ve Almanya, Rusya ve Lehistan, komşu olmak itibarile siyasi bir mevki ve ehemmiyeti bulunan Litüvanya Hükümetile de aktolunan mezkûr muahede ahkâmı mümasil muahedeler ahkâmının aynı olup tarafeyn arasında samimi ve ebedi dostluk cari olması, siyasi ve konsolosluk münasebatının tesisi ve ikamet ve ticaret mukaveleleri aktinin kararlaştırılması hususlarından ibarettir.

Hükümetimizin takip etmekte olduğu siyasetin yeni bir eserini teşkil eden bu muahedenin tasdiki meclisi âlinin reyine manuttur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Karar №

Esas № 1/811

Yüksek Reisliğe

Türkiye Cümhuriyeti ile Litüvanya Cümhuriyeti Hühümeti murahhasları arasında 17 eylül 1930 tarihinde Moskovada akit ve imza edilen muhadenet muahedenamesinin tasdikine ait olup encümenimize havale buyrulan kanun lâyihası ve merbutu, tetkik ve müzakere edildi. İşbu muahede ahkâmı Türkiy Cümhuriyetinin ötedenberi bütün Devletlerle siyasi münasebet ve dostluk tesisi için takip ettiği siyasetin yeni bir eseri olmak üzere mümasil muahedeler ahkâmının aynı olduğu görülmüş ve encümenimizce de tasvip edilmiş ve kanun lâyihasının berayı tasdik Heyeti Celileye takdimine karar verilmiştir.

Ha. En. Reisi	M. M.	Kâ.			
Erzincan	Siirt	Edirne	Antalya	Bursa	Kocaeli
Saffet	Mahmut	Zeki Mesut	S. Şevket	Münir	İ. Süreyya
	Samsun	Sivas	Mardin		
	Nusret Sadullah	Necmettin	Yakup Kadri		

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cümhuriyetile Litüvanya Cümhuriyeti arasında aktolunan muhadenet muahedesinin tasdikına dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti ile Litüvanya Cümhuriyeti arasında 17 eylül 1930 tarihinde Moskova da aktolunan muhadenet muahedesini tasdik edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mer'idir.

MADDE 3 — Bu kanun ahkâmının icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
İsmet	İçtimada bulunmadı	Zekâi	Ş. Kaya	Dr. T. Rüştü	M. Abdülhalik
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		
Esat	Hilmi	Mustafa Şeref	Dr. Refik		

TÜRKİYE - LİTUANYA ARASINDA MUHADENET MUAHEDESİ

Bir taraftan,
Türkiye,
Diğer taraftan,
Litvanya,

Türkiye Cümhuriyeti ile Litvanya Cümhuriyeti arasında samimî dostluk rabitalarını tesis ve takviye arzusile mütehasis ve iki Devlet beyninde münasebat tesisi her iki milletin refah ve saadetine hizmet edeceği kanaatle meşbu olarak,

Bir muhadenet muahedesini kararlaştırmışlar ve bu husus için,

Türkiye Reisi Cümhuri,

Türkiye Cümhuriyetinin Moskova fevkalâde Büyük Elçisi Hüseyin Ragıp Beyi,

Litvanya Reiscümhuru,

Litvanya Cümhuriyetinin Moskova fevkalâde Murahhas ve Orta Elçisi Müsyü Jurgis Baltrusaitisi Murahhas tayin eylemişlerdir.

Murahhaslar usulüne muvafık görülen salâhiyetnamelerini teati eyledikten sonra atideki mevât üzerinde itilâf etmişlerdir:

Madde — 1

Türkiye Cümhuriyeti ile Litvanya Cümhuriyeti arasında gayri kabili ihlâl sulh ve samimî ve daimî dostluk cari olacaktır.

Madde — 2

Ali Tarafeyni Âkideyn, hukuku düvel prensiplerine tevfikân iki Devlet arasında siyasi münasebat tesisi hususunda itilâf eylemişlerdir. Her iki taraf siyasi mümessillerinin, mütekabiliyet şartile, diğêrinin arazisinde hukuku umumiyei düvel kavaidi umumiyesince tesbit olunan muameleden müstefit olmalarına muvafakat eyleyler.

Madde — 3

Ali Tarafeyni Âkideyn, kendi memleketleri arasında ticaret ve konsolosluk muamelâtını ve her birinin arazisinde diğêr taraf tebaasının ikamet şeraitini ileride umumî hukuku düvel kavaidine tevfikân ve tam bir mütekabiliyet esası dairesinde tanzim eylemek hususunda itilâf eylemişlerdir.

Madde — 4

İşbu muahede tasdik edilecek ve tasdiknameler mümkün mertebe süratle Ankarada teati edilecektir.

Muahede teatiden on beş gün sonra mevkiî meriyete girecektir.

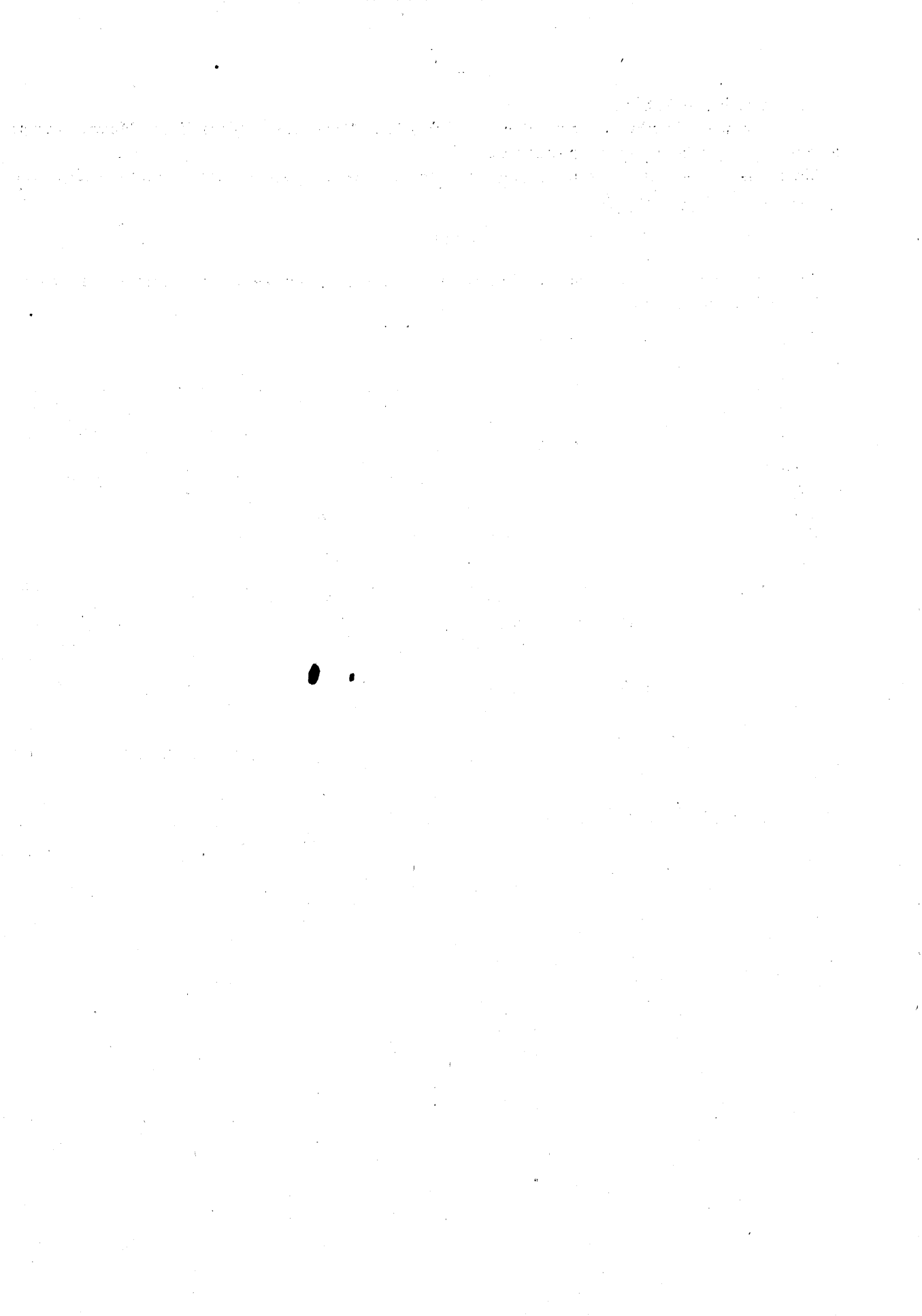
Tasdikan lilmakal Tarafeyn Murahhasları işbu muahedeyi imza ve mühürlerini vazeylemişlerdir.

Moskovada iki nüsha olarak 17 eylül 1930 tarihinde tanzim edilmiştir.

Hüseyn Ragıp

Jurgis Baltrusaitis

Mart - ağustos 1927 aylarına ait raporların gönderildiği hakkında 3/17 numaralı Divanı muhasebat Riyaseti tezkeresi ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatasının 2 ve 3 üncü fıkraları hakkında Bütçe ve Maliye Encümenlerinin müşterek mazbatası

Bütçe ve Maliye Müşterek Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
76 M.
Esas 3/17

21-III-1931

Yüksek Reisliğe

Divanı Muhasebatın mart - ağustos 1927 aylarına ait raporunun 3 üncü fıkrasının tefsiri hakkındaki Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları üzerine 9-III-1931 tarihli Heyeti Umumiyede cereyan eden müzakere neticesinde verilen tahrir üzerine meselenin Bütçe ve Maliye Encümenlerince muhteliten ve yeniden tetkiki havale buyrulmakla Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik Bey hazır olduğu halde yeniden ve müştereken tetkik ve müzakere olundu.

Meselenin esası: Divanı Muhasebat, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbatalarında izah edilmiş olduğu veçhile mektumlardan ikramiye verilip verilemeyeceği ve verildiği takdirde kimlere verilebileceği noktalarıdır.

Encümenimiz bu meseleyi ikiye ayırarak:

A - Şimdiye kadar mevcut hükme göre ne yolda muamele ifası icap ettiğini.
B - Bundan sonrası için hangi şekilde hareket faydalı olacağını tayin etmeği muvafık bulmuştur.

A - 1341 senesi bütçe kanununun 50 inci maddesi hükmüne bakılırsa;

1 - (Varidatı Devlete müteallik kavanin mucibince kaçakçılık dolayısıyla istifa olunacak cezayı naktilerin nisfına kadar miktarı) denilmesine ve hususî hükümlere tâbi bulunanlar istisna olunmasına göre istisnânın gayrisi olarak kalabilecek ahval mektumlardan ibaret olup maddeyi imal için hükmün mektum vergiler dolayısıyla alınacak para cezalarına şamil olduğunu kabul zaruridir.

2 - Diğer cihetten Bütçe Encümeni mazbatasında izah olunduğu üzere kanunlarımızda kaçak ve mektum hükümlerinden biri diğerine bazan ithal olunmuş ve hükümlerde de ona göre fark veya iştirâk gözedilmiştir.

3 - Memurlara bazı kayıt ve şartlar dairesinde ikramiye verilişesi esası ise hemen umumiyetle aynı mahiyetteki kanunlarda itibare alınmıştır.

Bu sebepler dolayısıyla Divanı Muhasebat Encümeninin mütaleası veçhile vergi mektumatının 50 inci madde hükmünde dahil ve devairdeki tatbikatın kanuna muvafık bulunduğu hususunda ittifak hasıl olmuştur.

B - Mektuplar kaçak addedildiği ve esas vazifesi vergi mektuplarını ortaya çıkarmak olan alâkadar memurlara ikramiye verildiği takdirde hasıl olacak zararları itibare alan Yüksek Heyetin müzakere esnasında izhar buyurduğu temayüle tebaiyet edilerek bundan sonra tahakkuk edilecekler için keyfiyetin bir kanun lâyihası ile tesbiti lüzumlu görülmüştür.

Kaçak dolayısıyla alınacak para cezalarından verilecek ikramiyeler hakkında gerek inhisar kanunlarında ve gerekse gümrük kanununda mevcut hükümler kaçakçılığın men ve takibi hakkındaki 1510 numaralı kanula birleştirilerek kaçağa müteallik cihet hallolmuş bulduğundan bu yeni lâyiha ile de mektumlara müteallik cihet tamamen halledilecek demektir.

Mektumu ortaya çıkarmak hususunda alâka ve vazifedar olanlardan maada memurlara dahi ikramiye verilmesi bütün encümenlerce itibare alınmış ve yukarıda arz olunduğu üzere diğer kanunlarımızda kabul edilmiş bir esas bulunduğuna göre bizcede bu esas kabul edilmiştir.

Mektupları ortaya çıkaracak muhbirler ile bu hususta bilfiil hizmet edenler veya dolayısıyla hizmeti gecenler arasında kaçakçılığın menü takibi hakkındaki kanunda gözetilen fark ve nisbetlerin aynen alınması ittifakla kararlaştırılmış ve hazırlanan lâyiha Yüksek Hkmete takdim edilmiştir. Müstacelen müzakeresi arz olunur.

Reis İstanbul <i>Fuat</i>	M. M. Gaziantep <i>Remzi</i>	Aydın <i>Mühendis Mitat</i>	Diyarbakır <i>Rüştü</i> İmzada bulunmadı	Erzurum <i>Aziz</i>	
Elâziz <i>H. Tahsin</i>	Isparta <i>Mükerrem</i>	Konya <i>K. Hüsnü</i>	Kütahya <i>Niyazi Asım</i>	Sivas <i>Remzi</i>	Tokat <i>Şevki</i>
Yozgat muhalifim <i>S. Sirri</i>	Maliye Encümeni Samsun <i>Ali Rana</i>	Reisi	Mal. En. Kâ. İstanbul <i>Ziyaettin</i>	Âza İzmir <i>Kâmil</i> İmzada bulunmadı	Âza Kırklaeli <i>Şevket</i> İmzada bulunmadı
	Kayseri <i>A. Hilmi</i>	Malta <i>M. Nedim</i> İmzada bulunmadı			

Vergi mektuplarını meydana çıkaranlara verilecek ikramiyelere dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Kanunları mucibince vergi mektuplarından alınacak para cezalarının yüzde elliye kadarı tahsilleri akabinde beş müsavi kısma ayrılıp bu kısımlardan ikisi muhbire, ikisi mektumu ortaya çıkarmakta bilfiil hizmet edenlere, biriside mektumu ortaya çıkaran memurları sevk ve idare eden amirlere ikramiye olarak verilir.

Vergi tahakkuk ve tahsillerinde ve mektupları meydana çıkarmakta vazifedar bulunan memurlara ikramiye verilmesi caiz değildir.

Para cezasının bilmuhakeme tahsilinde, bunu takip ve intaç eden dava vekilleri amirlere verilecek hissenin misfine iştirak ettirilir.

MADDE 2 — 1341 senesi muvazenei umumiye kanununun 50 inci maddesi ile bu kanuna muhalif hükümler mülgadır.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükmünü icraya Maliye vekili memurdur.

Memurin kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında 1/850 numaralı kanun lâiyhası ve Dahiliye ve Memurin kanunu muvakkat Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/561

26 - II - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1926 mart tarihli ve 788 numaralı memurin kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Dahiliye Vekâletince hazırlana ve İcra Vekilleri Heyetininin 18 - II - 1931 tarihli içtimamında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibe mazbatasile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasma ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Memurların hak ve vazifelerini tesbit için yapılan memurin kanununda âmirin memur üzerindeki hakkını teslim etmekte kısıkanç davranılmıştır.

Hukuk nazariyatında memur, memur olmak haysiyetile âmirin murakabe ve teftişine tabidir. Bu murakabe ve teftişin neticesi olarak inzibatî noktai nazardan memurun âmir tarafından muahaza ve tenkidi ve bazan tecziyesi, takdiri bir mesele olmak lâzımdır. Hatta bu hususta müdevven bir çerçeve dairesinde âmirin harekâtını takyit etmek bir çok hukuk erbabınca muvafık görülmemektedir. Bu noktai nazardan ihtar cezası gibi tevbih, maaş kat'ı, cezalarının da tatbiki âmirin takdirine bırakarak bu bapta bir komisyon kararı alınması lüzumsuz bir merasim görüldüğünden memurin kanununun 1 inci maddesi tadil edilmiştir. Yine aynı sebeple 26 maddenin son fıkrası tadil olunmuştur. Bir memurun esbabı idariyeden dolayı bir mahalde ipkasının mahzurlu bulunduğu prensip itibarile memurin kanununda dahi kabul edilmiş, ancak bu cihet bir takım kayıt ve şartlara tabi tutulmuştur. Halbuki memurun tahvilini icap eden sebepler kanununda kabul ettiği gibi ekseri ahvalde ne inzibatî ve ne de cezaî tatbikatı müstelzim olmıyarak sırf takdirî ve idarî mahiyette bulunduğundan bunları memuru tayin eden makamatın takdirine bırakarak memleketin menfaati âliyesi namına bir ceza mahiyetinde olmıyarak tatbik etmekte âmir serbest kalmalıdır. İşte bu sebeple kanunun 42 inci maddesi tadil edilmiştir. Memurin kanunu idareten azli lâğvetmekle beraber esbabı idariyeye binaen 60 maddenin bazı memurlar hakkında vekâlet emrine alınmayı kabul etmiştir. Bu güne kadar vaki olan tecrübeler neticesinde diğer bazı yüksek memurların dahi bu hükmün muhtevasına dahil olması lüzumu anlaşılmış ve 60 maddenin bazı maddeleri tadil edilmiştir.

Dahiliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Karar No: 18

Esas No: 1/850

16 - III - 1931

Yüksek Reisliğe

788 numaralı memurun kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında İera Vekilleri Heyetince hazırlanmış olup encümenimize havale buyrulan kanun lâyihasının taallüku cihetile Memurin Encümenince müzakeresi müttefikan kararlaştırılmıştır. Havalesi mucibince Memurin Encümenine tevdi olunur.

Da. En. Reisi	M. M,	Âza	Âza	Âza	Âza
Tekirdağ	Malatya	Balıkesir	Rize	Amasya	Samsun
<i>Cemil</i>	<i>Muttalip</i>	<i>Fahrettin</i>	<i>Atıf</i>	<i>İ. Hakkı</i>	<i>Arni</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Antalya	Amasya	Tekirdağ	Kars	Çorum	Konya
<i>Rasih</i>	<i>Esat</i>	<i>M. Fayik</i>	<i>Baha Tali</i>	<i>İ. Kemal</i>	<i>Zühtü</i>

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. K. M. Encümeni

Karar No 1

Esas No. 1/850

22 - III - 1931

Yüksek Reisliğe

788 numaralı memurun kanununun bazı maddelerinin tadiline dair Başvekâletten mevрут 26 - II - 1931 tarih ve 6/561 numaralı tezkere ile Meclisi Âliye takdim kılman kanun lâyihası encümenimizce tetkik ve müzakere edildi. Hükümet tarafımdan serdolanun esbabı mucibe encümenimizce dahi esas itibarile muvafık görüldü. Mezkûr lâyihamın birinci maddesi ahkâmı ile ikinci maddesi ahkâmı memzucen tetkik olunmuş ve tadilâtı ve ilâvatı lâzime lâyihamın ikinci maddesinde iera edilmiş olmakla birinci madde tayyedilmiştir.

Kanunun 26 met maddesinin tadiline dair olan ikinci maddesi bazı tadilât icrasile birinci madde olarak tanzim edilmiştir. Lâyihamın üçüncü maddesi, ikinci madde olarak aynen kabul olunmuştur. Lâyihamın dördüncü maddesi bazı ibare tadilile 3 üncü madde olarak tanzim ve diğer maddeleri aynen kabul edilmiş olmakla müstacelen ve tercihan müzakeresini Heyeti Umumiyenin tasvibine arz ve teklif eyeriz.

M. K. M. En. Rs.	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza	Âza
İstanbul	Kayseri	Antalya				Tokat
<i>Dr. H. Şinasi</i>	<i>A. Hilmi</i>	<i>Ahmet Saki</i>	<i>Abdullah</i>	<i>Atıf</i>	<i>Nuri</i>	<i>B. Lutfi</i>
Âza	Âza	Âza	Âza			
Manisa						
<i>Dr. Saım</i>	<i>M. Fayik</i>	<i>M. Kâzım</i>				

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

18 mart 1926 tarihli ve 788 numaralı memurin kanununun bazı maddelerini muaddil kanun lâiyhası

MADDE 1 — 788 numaralı memurin kanununun 16 mci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(İnzibat komisyonları kararına iktiran etmiyen mükâfat ve mücazat ve tekaüde müteallik hiç bir madde sicile dercedilemez. Ancak vekiller ve valiler tarafından resen verilen takdirnamelerle ihtar ve tevbih cezaları sicile dercedilir).

MADDE 2 — Mezkûr kanununun 26 mci maddesi aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur:

(İnzibatî cezalar şunlardır):

A - İhtar,

B - Tevbih,

C - Kat'ı maaş,

D - Kıdem tenzili,

H - Sınıf tenzili,

V - Memuriyetten ihraç,

A - İhtar memuru vazifesine dikkate davettir ve âmiri tarafından icra edilir. Kabilî itiraz değildir. Sicile geçer.

B - Tevbih, memurun idarî ve inzibatî nekaisi dolayısıyla muayyen bir fiilden muatebe edilmesidir.

Vekiller veya valiler tarafından icra edilir. Kabilî itiraz değildir. Sicile geçer.

C - Maaş kat'ı, memurun bir haftadan on beş güne kadar maaşının kesilmesidir.

D - Kıdem tenzili, memurun yalnız terfiine müessir olmak üzere kıdeminin üç aydan bir seneye kadar tenzil edilmesidir:

H - Sınıf tenzili, memurun maaş itibarile bir mertebe madununa indirilmesidir.

V - Memuriyetten ihraç, memuru bir daha memuriyette kullanılmamak üzere memuriyetten çıkarmaktır. V. H. D. C. fıkralarındaki cezalar inzibat komisyonları kararile vekil veya valiler tarafından tatbik ve memurun siciline kaydolunur).

MADDE 3 — Mezkûr kanununun 42 inci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

(Bir derece veya sınıfta bulunan merkez ve mülhakat memurları lüzumu sabit olduğu takdirde tayinlerindeki usule göre vekâlet veya vilâ-

MEMURİN KANUNU MUVAKKAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

MADDE 1 — Tayyedilmiştir.

MADDE 1 — Mezkûr kanununun 26 mci maddesi aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur:

A - İhtar: memuru vazifesine dikkate davettir.

B - Tevbih: memurun idarî ve inzibatî nakiseleri dolayısıyla muayyen bir fiilden muatebe edilmesidir.

C - Maaş kat'ı: memurun maaşının on beş günlüğüne kadar kesilmesidir.

Ç - Kıdem tenzili: memurun yalnız terfiine müessir olmak üzere kıdeminden üç aydan bir seneye kadar müddet tenzil edilmesidir.

D - Sınıf tenzili: memurun maaşça bir derece aşağıya indirilmesidir.

E - Memuriyetten ihraç: memuru bir daha Devlet memuriyetinde kullanılmamak üzere çikarmaktır.

A fıkrasındaki ihtar cezası inzibat komisyonu kararile verildiği gibi âmir tarafından resen de verilebilir. Kabilî itiraz değildir. Sicile geçer.

B fıkrasındaki tevbih cezası inzibat komisyonu kararile verildiği gibi vekiller ve valiler tarafından resen de verilebilir. Resen verilmiş tevbih cezası olan memur on beş gün zarfında bu cezayı veren âmire müracaat ve esbabı mucibe gösterek cezayı itiraz edebilir.

Müddeti zarfında itiraz olunmaz veya ediler itiraz âmir tarafından reddolunursa ceza kat'ile sir ve sicile geçer.

C. Ç. D ve E fıkralarındaki cezalar ancak inzibat komisyonları kararile vekiller veya valiler tarafından tatbik olunur ve sicile geçer.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

yetçe aynı derece ve sınıftaki diğer memuriyetlere tayin olunabilir.)

MADDE 4 — Mezkûr kanunun 60 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur:

(Bilûmum memurlar lüzumu kat'î üzerine tayinlerindeki usule tevfikân mensup oldukları vekâletler emrine alınırlar. Bu takdirde on beş seneden aşağı hizmeti olanlara dörtte bir, 15 - 20 sene hizmeti olanlara üçte bir, yirmiden fazla hizmeti olanlara nısf maaş verilir.

Bu tarzda vekâlet emrine alınmış olanlar bir defada veya müteaddit defalarda ceman azamî en çok müddet içinde bir hizmete tayin olunamazlarsa haklarında tekaüt kanununa göre muamele olunur. Bahsolunan en çok müddet on beş seneden aşağı hizmeti olanlar için üç sene on beş sene yukarı hizmeti olanlar için beş senedir.)

MADDE 5 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 6 — Bu kanunun hükümlerini icraya İera Vekilleri Heyeti memurdur.

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâî</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>
S. İ. M. V.		
<i>Dr. Refik</i>		

MADDE 3 — Mezkûr kanunun 60 nci maddesi yerine aşağıdaki madde konulmuştur:

Her derece ve sınıftaki memur lüzumu sabit olduğu takdirde tayinindeki usule göre mensup olduğu vekâlet emrine alınabilir. Bu takdirde on beş seneden aşağı hizmeti olana dörtte bir, on beş yirmi sene hizmeti olana üçte bir yirmiden fazla hizmeti olana yarım maaş verilir. Bu tarzda vekâlet emrine almanlardan hizmeti müddeti on beş seneden aşağı olan en çok üç, on beş seneden yukarı olan en çok beş sene zarfında hizmete tayin olunamazlarsa haklarında tekaüt kanununa göre muamele yapılır.

MADDE 4 — Aynen

MADDE 5 — Aynen

Tedrisatı iptidaiye kanununa bir madde tezyiline dair 1/874 numaralı kanun lâiyhası ve Maarif Fncümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/727

12 - III - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

23 eylül 1329 tarihli tedrisatı iptidaiye kanununa müzeyyel olmak üzere maarif Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 11-3-1931 tarihli içtimainda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Bu gün Türkiyede mevcut ecnebi mekteplerinin bazılarında ilk tahsil çağında bulunanlara tahsil vermek için açılmış olan sınıflara Türk tabiiyetinde bulunan çocukların da devam ettikleri görülmektedir. İlk mektep henüz inkişaf devrinde bulunan çocuklara bilhassa Milli duyguyu ve millî harsı telkin edecek en mühim bir müessesese olduğu için Türk çocuklarının ilk tahsillerini ancak Türk müesseselerinde almaları lazımdır. Bu yaşta çocukların ecnebi müessesesinde okumaları onlarda millî hissin inkişafına mani olacak muzir bir amildir. Bundan başk ana dilini elde etmeğe ve bu dilde ilk malûmatı kazanarak zekâsını işletmeğe muhtaç olan ve henüz inkişaf devresinde bulunan Türk çocuğunun ecnebi mekteplerin ilk kısmında kendisine büsbütün yabancı bir dili öğrenmek mecburiyetinde kalması onu lüzumundan fazla yormakta ve tabî inkişafına büyük bir engel olmaktadır.

Buna binaendir ki hiç bir millet ilk tahsil çağında bulunan çocuklarının ecnebi bir müessesede tahsil görmelerine müsaade etmemektedir

Binaenaleyh hem millî kültürün takviyesi, hem de Türk çocuğunun terbiyevî inkişafı noktai nazarından ilk tahsil çağında bulunan çocukların ecnebi müesseselerinininden uzaklaştırılması elzem ve zarurî görülmüş ve bunu temin için merbut kanun lâiyhası teklif edilmiştir.

Halen ecnebi mekteplerine müdavim talebenin kâmilen bu müesseselerde tahsilden menedilmeleri bu çocukların tahsil hayatlarında az çok bir sarsıntı tevlit edeceği düşünülerek mevcudun vaziyetini tasfiye maksadile de lâiyhanın birinci maddesinde (bundan böyle) kaydile buna imkân verilmiştir.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Karar № 2
Esas № 1/874

22- III - 1931

Yüksek Reisliğe

23 eylül 1329 tarihli tedrisatı iptidaiye kanununa müzeyyel olmak üzere maarif Vekâletince hazırlanan ve türkiyede ilk tahsillerini mektepte yapacak Türk vatandaşı çocukların ancak Türk mekteplerine girebilmelerini tazammun eden kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Maarif Vekili Beyefendi ile Maarif müsteşarı Bey hazır oldukları halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

İlk tahsil çağında bulunan çocukların bu terbiye ve tahsili ecnebi mekteplerinde almaları gerek millî terbiye noktai nazarından, gerek umumî pedagoji esasları itibarile yanlış ve zararlı olduğu münakaşaya mühtaç olmayacak derecede bariz bir hakikattir.

Binaenaleyh bundan sonra Türk vatandaşı çocukların ilk tahsillerini ancak türk mekteplerinde görebileceklerini ihtiva eden bu teklif ihtiyaca tamamilen muvafık ve derhal tatbiki elzem bir esas olmak üzere telâkki edilmiştir. Ancak şimdiye kadar Türk çocuklarının ilk tahsi çağında bile kısmen ecnebi mekteplerine gönderilmesine saik olan zaruret ecnebi lisan ihtiyacının ehemmiyetle hissedilmiş olmasından mütevellit olduğuna göre iş bu kanunun tatbikine başlandığı andan itibaren Hükûmetin bu ihtiyacı tatmin edecek tetbirlere daha fazla ehemmiyet vermesi ve ecnebi dillerini terbiye esaslarının müsait olacağı yaşlardan başlatmak suretile millî mekteplerde mükemmeliyetle temin edecek çarelere tevessül etmesi ehemmiyetle kayıt ve temenniyeşayan görülmüştür.

Bu kanun lâyihasile temin olunacak tedbirin makablê dahi teşmili yani bugün ecnebi mekteplerinin ilk kısımlarında bulunan çocukların bu mekteplere devamlarının menedilmesi takdirinde meydana gelecek vaziyette ayrıca tetkik ve müzakere edilmiş ve bugün o müesseslere müdavin çocukların miktarına ve onların tahsili hayatlarında hasıl olacak sarsıntıya nazaran bu cihet muvafık görülmüştür.

Binetice kanunu lâyihası aynen ve müttefikan kabul edilerek Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunmuştur.

Maarif En. Reisi namın	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
Sivas	Sivas	Afyon	Sivas		Urfa
<i>İ. Alâettin</i>	<i>İ. Alâettin</i>		<i>Rahmi</i>	<i>Hamdi</i>	<i>Refet</i>
	Âza	Âza			
	Kocaeli	Trabzon			
	<i>K. O. Hakkı</i>	<i>Abdullah</i>			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiyede ilk tahsillerini mektepte yapacak Türk vatandaşı çocukların Türk mekteplerine girmelerine dair ve 23 eylül 1329 tarihli tedrisatı ibtidaiye kanununa müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiyede ilk tahsillerini yapmak üzere mektebe girecek Türk vatandaşı çocuklar, bundanböyle, bu tahsilleri için ancak Türk mekteplerine girebilirler.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun İcrasına Maarif Vekili memurdur.

11-III-931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>	<i>Hasta</i>		